

SLOVENSKI NAROD

Izjava vsak dan popoldne, izjemoma nedelje in praznika. — Inzerati do 50 petih vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2,50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inzerati petih vrst a Din 4. — Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za tuzemstvo Din 25.-. Rokopisi se ne vračajo

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Rastkova ulica št. 6
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR: Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c. telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 68; podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE: Ob kolodvoru 101. Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Vulkanska tla v Abesiniji:

Abesinci obkolili Adis Abebo

Senzacionalne vesti o razvoju gverilske vojne v Abesiniji — Abesinci so obkolili prestolnico in ogrožajo tudi druge važne italijanske postojanke — Upor se širi na vse strani

Džibuti, 16. julija. r. Zadnjih 48 ur se širijo tukaj najsenzacionalnejše vesti o uspešni gverilski vojni abesinskih čet v mnogih krajih Abesinije. Po teh vestih je položaj za Italijane zelo vzemirajoč. Po zadnjih poročilih so ilegalne abesinske čete obkolile Adis Abebo. Med evropskimi prebivalci abesinske prestolnice je zaradi tega nastala velika panika. Skoro vsi so zatekli v tuje poslaštice, ki so sprejemene v trdnjave, dobro oborožena in ki so že pri zadnjih napadih Abesincev pred vkorakanjem italijanskih čet nudila varno zavetje. Druge večje skupine ilegalnih ilegalnih abesinskih čet ogrožajo Harar. Največjo senzacionalno je izzvala vest, da je italijanskega podkralja maršala Grazianija napadel neki Abesinec in ga smrtno nevarno ranil. Z italijanske strani to vest demantirajo. Kazenska ekspedicija, ki so jo Italijani poslali v pokrajino Džimi, je ubila 300 Abesincev, da bi na ta način preplašila ostale prebivalstvo in ga prisilila k pokorščini.

Rim, 15. julija. AA. Uradno se izjavlja, da ni bila sprejeta iz Vzhodne Afri-

ke nobena brzobjavka, ki bi opravičila vero v vesti iz inozemstva, da je bil Harar napaden in da je bil maršal Grazianij ubit ali težko ranjen.

Adis Abeba, 16. julija. AA. Stefani poročajo: Včeraj je začelo vršiti svoje delo vo-

no sodišče. Razprava se vrši na prostem in sicer na glavnem igru v Adis Abebi. To pa zato, da bi čim več domačinov lahko prisostvovalo razpravi. Včeraj so privedli pred sodnika pet domačinov, ki so bili kot uporniki ujeti, ko so nosili orožje. Štirje so bili otsojeni, peti pa je bil izpuščen.

Pacifikacija Abesinije

Poziv podkralja Grazianija na abesinske verske poglavarje — Angleška sodba o bodočih težavah v Abesiniji

London, 16. julija. AA. Po poročilih, ki so prispela v London, je naletela Italija v Abesiniji na hude težkote. »Manchester Guardian« priobčuje o tem članek, v katerem pravi med drugim, da železniško progo Džibuti-Adis Abeba ogrožajo neprestano abesinski uporniki. Kadar je proga prekinjena, se vrši promet z vojnimi letali. Abesinski uporniki so razdelili že več mostov in ponekod tudi progo samo v večjem obsegu. Italijanski pohodi v varstvo proge so naleteli na hud odpor upornikov, ki so v četrtnem bojevanju zelo spretni. Gibanje Abesincev se ne vrši po enotnem načrtu ali pod enotnim vodstvom. Posamezne čete delajo po svojem preudarku in na lastno pest. Včasih so te čete prav številne in so tudi

Rim, 16. julija. AA. (DNB) V Adis Abebi so priredili veliko versko svečanost koptске cerkve. Vrhovni cerkveni poglavar Abuna Kirilos je v svojem govoru pozval vernike naj v obnovljeni Abesiniji sodelujejo z italijanskimi oblastmi. Po končani svečanosti je podkralj maršal Grazianij povabil Abuna Kirilosa in mnoge dostojanstvenike v palačo podkralja. Tu je imel podkralj Grazianij govor, v katerem je poudaril, da vesti o tem, da namerava italijanska vlada zapustiti koptsko cerkev, niso točne. Ta trditve je popolnoma brez podlage, ker splošno Italija vse vede enako. Prisilne je pozval, naj vplivajo na sorojake, ki se še skrivajo po gozdovih, da bi sodelovali pri obnovi Abesinije.

Proslava ukinitve sankcij v Italiji

Velike manifestacije Mussoliniju

Rim, 16. julija. AA. DNB/ O prihiti proslave ukinitve sankcij je množica snoci na trgu pred palačo Venezia pridrila navdušene manifestacije Mussoliniju. Predsednik italijanske vlade se je neklicno pred 20. uro pojavil na balkonu palače in ko so ponehale ovacije, je imel Mussolini kratek govor, v katerem je med drugim rekel: Na današnji dan 15. julija v 14. fašističnem letu je bila na okopih svetovne sankcionizma izobesena bela zastava.

To ni samo znak predaje. Želimo, da bi to znak, da se med ljudi vrača zdrav razum. V ostalem pa zasluga za ta velik uspeh pripada samo italijanskemu narodu, njegovim ženam, možem in otrokom, ki so bili prepričani, da bosta pravica in kultura na koncu morali zmagati v Afriki in v Evropi. Pokazali so, da so pripravljeno prenašati vse žrtve in da bodo jutri prav tako pripravljeni zmagovati kakor so to storili včeraj.

Številne aretacije v Italiji

Aretiranih je bilo več sto protifašistov in tudi več oficirjev

Pariz, 16. julija. d. Socijalistično glasilo »Populaire« je objavilo vest iz Rima, da je bilo v zadnjih dneh po vsej Italiji aretiranih zelo mnogo antifašistov. V Milanu je bilo aretiranih 60 oseb, med njimi večina takih, ki so bili protifašisti in po sebnim sodiščem. V Rimu je bilo aretiranih 10 ljudi, med njimi tudi bivši poslanec Me-

roni, dva visja ministerijalna uradnika in dva visja oficirja, ki so bili baje vsi vladni v tajni protizidarski loži. V Livornu pa je bilo iz političnih razlogov baje aretiranih par sto ljudi. Vsi aretiranci so sedaj v preiskovalnem zaporu. Osem izmed njih je že konfiniranih.

Trdna korenina

Zidani most, 16. julija.

Danes obhaja v krogu svoje družine in sorodnikov najstarejši veteran našega sreza v Vel. Sirju pri Zid. mostu gostilničar g. Jakob Selič svoj 93. rojstni dan.

Slavljenec je bil rojen 16. julija 1843 pri Sv. Miklavžu občina Marija graдец kot kmečki sin. V svojem dolgem življenju je marsikaj doživel, kar vedno rad pripoveduje. Dobro se spominja prvega vlaka, ki je vozil na progi Maribor-Ljubljana prvič v avgustu 1848. Ljudje so se tega dogodka prestrašili, ter so pred vlakom bežali. Leta 1866 je bil v vojni z Nemci pri Kraljevem Gradcu, v kateri so rabili Avstrijci še puške, ki so jih basali s smodnikom spredaj. Po Sletni vojski službi se je vrnil domov, se poročil, prevzel gostilno, katero še danes vodi.

Vse življenje je bil slavljenec skromen. Kaditi je pričel, ko je bil star 33 let in sicer cigare. Danes mu je najljubša pipa in

pravi, da bi brez nje ne mogel živeti. Opravlja še vedno vsakdanja dela kakor pred leti.

Slavljenec iskreno čestitamo in želimo, da bi dočkal sto let.

Novost

na cestni železnici

Ljubljana, 16. julija.

Cestna železnica bo uvedla z 19. t. m. jutranji tramvajski promet k turističnim vlakom. Vozovi cestne železnice bodo vozili od končnih postaj na Viču, Vodmatu, Zg. Siki in dolenskem kolodvoru ob 4.30, 5 in 5.30 h, direktno na glavni kolodvor, razen voz na dolenski progi, ki bodo imeli zvezo pri magistratu z vozi pri prihajajočih iz Vodmata. Ti vozovi bodo na glavnem kolodvoru ob 4.45, 5.15, in 5.45 h. Za vožnjo v teh vozovih se bo pobirala enotna prevozna cena po 1 Din za osebo. Po prihodu večernih vlakov pa bodo vozili direktni vozovi na Vič, Sisko in Vodmat. Slednji bo imel zvezo z dolensko progo pred magistratom. Odhod direktnih voz od glavnega kolodvora bo ob 20.40, 21.58 in 22 h. Turisti in potniki, ki bodo vstopili do 22.30 na postajah: glavni kolodvor, dolenska mitnica in pivovarna Uni-on, ne plačajo nočne takse, ampak samo redno ceno po tarifi.

Ti vozovi bodo obratovali samo ob nedeljah in praznikih pri lepem vremenu.

Postani in ostani član Vodnikov družbe!

Borzna poročila.

INOZEMSKA BORZE

Curib, 16. julija. Beograd 7, Pariz 20.245, London 15.35, New York 305.25, Bruselj 15.675, Milan 24.10, Madrid 41.95, Amsterdam 206.20, Berlin 123.20, Dunaj 57.75, Praga 12.69, Varšava 57.70, Bukarešta 2.50.

Dardanelski sporazum

Popustljivost Anglije napram Rusiji je omogočila kompromisno rešitev vseh spornih vprašanj.

Montreux, 16. julija. z. Sinoči je po doigotajnih pogajanjih načrted prišlo do sporazuma v vseh spornih vprašanjih, zaradi katerih je že grozila nevarnost, da se bo konferenca brez uspeha razšla. Francoski delegat Paul Boncour je posredoval na vse strani in posrečilo se mu je doseči kompromis. Angleška delegacija, ki je preklecala svoj prvotni pristane na ruske zahteve, je včeraj popoldne nenadoma zopet spremenila svoje stališče. Kakor se zatrjuje, ji je poslal zunanji minister Eden po včerajšnji seji vlade nova navodila in zahteval, da se za vsako ceno doseže sporazum z Rusijo, ker bi neuspeh konference lahko imel dalekosežne posledice. Najbolj sporno je bilo vprašanje prehoda vojnih ladij skozi dardanelske ožine. Napoved, da se zedinili na to, da ostanejo dardanelske morske ožine zaprte za vojne ladje vseh ohih držav, ki so v vojni raznih ohih držav, ki postopajo po nalogu Društva narodov ali v izvajanju obveznosti, izvirajočih iz pogodb, sklenjenih s Turčijo. Turčija ima pravico, zapreti dardanelske ožine, če smatra, da je ogrožena. Računajo s tem, da bo nova kon-

venčija o dardanelskih morskih ožinah podpisana še ta ali najkasneje v začetku prihodnjega tedna.

Pariz, 16. julija. z. Dosega sporazuma na dardanelski konferenci je bila v pariskih krogih sprejeta z velikim zadovoljstvom. Posebno zaslugo za to pripisujejo neumornemu posredovanju Paula Boncourja. Francoski listi naglašajo, da je s tem zagotovljena varnost v vzhodnem delu Sredozemskega morja. Francija je s tem sporazumom mnogo pridobila, ker bo mogla sedaj vzdrževati najtesnejše zveze s sovjetskimi mornarico in na ta način razbremeni svojo lastno mornarico. Listi tudi podčrtavajo, da Italija in Nemčija ne bosta pripisčeni k tej pogodbi.

London, 16. julija. z. Današnji listi se obširno bavijo z dardanelsko konferenco in se boje, da je bila angleška delegacija preveč popustljiva napram Sovjetski Rusiji. Konzervativni listi trde, da je Eden na lastno pest dal angleški delegaciji nova navodila. V krogih admiraltete so zelo razburjeni in smatrajo dardanelski sporazum za oslabilen položaja Anglije na morju.

Konferenca treh ali petih?

Diplomatska pogajanja med Lodonom in Parizom glede konference lokarnskih držav.

PARIZ, 16. julija. z. Kakor javljajo iz Londona, je francoski poslanik v Londonu Corbin posetil zunanje ministrstvo, kjer je sprejel državni podtajnik Vansittard, kateremu je obrazložil stališče francoske vlade, ki je mnenja da bi bilo pogrešno že vnaprej porabiti nemško vlado na bruseljsko konferenco lokarnskih držav, ker bi se to moglo tolmačiti tako, kakor da bi lokarnske države odobrile zopetno udrutitev Porenja kot izvršeno dejstvo. Londonski dopisniki pariskih listov javljajo soglasno, da je angleški zunanji minister Eden na včerajšnji seji angleške vlade poročal o mednarodnem položaju ter pri tem zastopal stališče, naj bi se Italija v smislu francoske želje udeležila nameravane bruseljske konference, tudi če Italija in Nemčija ne bosta zastopana. »Temps« pa domnava, da je večina ministrov za odgoditev konference. Angleška vlada pa hoče ostati v tesni zvezi s francosko vlado. Zaradi tega se bodo najbrž še ta teden vršila diplomatska pogajanja med Londonom in Parizom in Brusljem, za dosego sporazuma.

V krogih blizu francoskega zunanjega ministra, pa kakor poročajo poluradna agencija »Radio«, izjavljajo, da se bodo morebitni predlogi angleške vlade, ki se popolnoma ne strinjajo s francoskim stališčem, blagohotno proučili. Ako bi se nameravalo prirediti konferenca, na kateri bi že vnaprej sodelovalo vseh pet držav, torej tudi Italija in Nemčija, se bo moralo skrbeti za to, da se vabilo Nemčije ne bo smatralo kot pristane na odpoved lokarnske po-

godbe. Ako pa bi angleška vlada, kakor je to baje predlagal tudi Rim, rajši pristala na konferenco v širšem okviru, namreč z udeležbo Poljske in Sovjetske Rusije, se mora pomisliti, da bi bilo nekoliko neugodno povabiti Nemčijo in Rusijo k isti mizi. Iz tega in iz drugih vzrokov pa bi bile za tako konferenco potrebne obširne tehnične priprave.

Obešenec v gozdu

Ko je odšel krojač France Gajzer, stannjoč na Galjevi, davi ob 5.30 v gozd nad Rakovnikom po gobe, je med drevjem nenkrat zagledal človeka, ki se ni ganil. Stojil je blizu in ves prenečen ugotovil, da ima pred seboj obešenca, ki je visel na precej dolgi vrvi tako, da so mu segale noge skoraj do tal. V obešencu je takoj spoznal svojega soseda Francela Beleta stanujočega na Galjevi 234 po poklicu žagarja. Bele, ki je bil iz Birčne vasi prislojen pa v Ljubljano, je živel že del časa ločeno od svoje žene. Od doma na Galjevi je odšel že včeraj dopoldne in zamišljen taval okrog. Najbrže šele na večer je zavil v gozd, kjer se je obesil.

Gajzer je takoj odhitel nazaj v dolino in obvestil policijsko stražnico na Dolenski cesti. V gozd je odšla dopoldne komisija in je zdravniki dr. Lapajne ugotovili, da je bil samomorilec že več ur mrtel. Na njegovo odredbo so truplo prepelali v mrtvašnico k Sv. Krištofu. Kaj je pognalo Beleta, ki je bil star šele 47 let, v prostovoljno smrt, še ni ugotovljeno.

Položaj Rydzsmiglij

Varšava, 16. julija. AA. Ministrski predsednik Sladkovski je poslal ministrom in vojvodam okrožnico, v kateri jim sporoča, da morajo smatrati vrhovnega inspektorja poljske vojske generala Rydzsmiglij, ki je bil od pokojnega maršala Piłsudskega določen za prvega branilca domovine, za prvega sodelavca predsednika republike. Zato morajo vedeti, da mu pripada rang neposredno za poglavarjem države. Vsi državni funkcionarji pa tudi predsednik vlade se mu morajo pokoravati.

Titulescu poroča

Bukarešta, 16. julija. AA. Rador poroča: Včeraj ob 18. uri se je vršila seja ministrskega sveta pod predsedstvom Tatarescu. Zunanji minister Titulescu je v dveurnem ekspezeju razložil vsa vprašanja, ki so na dnevnem redu v mednarodni politiki, posebno pa je razložil lokarnsko vprašanje. Vprašanje sankcij in vprašanje pogodbe med Avstrijo in Nemčijo. Razložil je odnose napram Sovjetski Rusiji in vprašanje Dardanel na konferenci v Montreuxu. Pojasnil je vprašanje reforme pakta DN in našel razna vprašanja, ki so v zvezi s pogodbi Rumunije s Francijo, Poljsko, Malo antanto in Balkansko zvezo. Predsednik vlade Tatarescu je v imenu ministrskega sveta čestital Titulescu zaradi uspešnega vodstva rumunske zunanje politike.

Heimwehr se posvetuje

Dunaj, 16. julija. AA. Konferenca pokrajinskih voditeljev Heimatschutzja se drajala nad 5 ur. Nato je bilo sporočeno, da se bo danes vršila nova seja. Vendar pa včeraj niso bili sprejeti nobeni sklepi. Posebno ni bil dosežen noten sporazum o stališču te skupine napram sporazumu med Avstrijo in Nemčijo.

Nevarnost kolere v Aleksandriji

Aleksandrija, 16. julija. AA. Havas poroča: Zdi se, da je odstranjena nevarnost kolere. Ta nevarnost je grozila zaradi obušanja nekega pijanega mornarja. Mornar je vdril pijan v bakteriološki laboratorij, kjer je razbil neke steklene tube, v katerih so bili bacili kolere. Ostati so dognale, da zaradi tega incidenta ni zbolel niko, dasi je bilo več oseb v bližini laboratorija. Vendar pa se prebivalstvo Kaira in Aleksandrije še ni pomirilo.

Židovska milica v Palestini

London, 16. julija. AA. (DNB) Današnji »News Chronicle« trdi, da so Židi v Palestini ustanovili narodno milico za samoobranbo. V milico, ki razpolaga z modernim orožjem se je doslej vpisalo 50.000 ljudi.

Rusko-japonska pogajanja

Tokio, 16. julija. AA. Stefani poroča, da se danes začne v Tokiu pogajanja med japonsko in sovjetsko delegacijo za določitev meje med sovjetsko Rusijo in Mandžurijo.

Wilfan 100 m v 1:00.2

Nočna plavalna tekma Ilirije — Temeljita priprava za državno prvenstvo

Ljubljana, 16. julija.

Pred odhodom na državno prvenstvo v Maribor je Ilirija snoci priredila v svojem kopališču nočno plavalno tekmo. Prireditelj je dosegel lep uspeh in pokazala, da se je Ilirija za državno prvenstvo temeljito pripravila. Visek tekmovalca je bil dosežen takoj v prvi točki sporeda, kjer je Wilfan v solo plavanju na 100 m prosto dosegel mednarodno prvovrsten čas 1:00.2 in s tem zboljšal svoj lastni državni rekord za 2.2 sek. Ker je bilo zadoščeno vsem zahtevam za priznanje rekorda, bo njegov rezultat prav gotovo verificiran kot novi jugoslovenski rekord Wilfan je obenem dvakrat plaval na 50 m prosto znatno pod rekordom vendar pa tokrat ni bil oficioelno merjen po predpisanih treh sodnikih. Tudi ostali rezultati so bili nadpovprečni. Ilirija odpotuje danes popoldne v Maribor.

Tehnični rezultati so bili:
100 m prosto gospodje: Wilfan solo 1:00.2, nov jugoslovenski rekord (Prejšnji 1:02.4).
100 m hrbtno dame: 1. Bradač 1:36.9, 2. Zelakar 1:50.5, 3. Finc, 4. Avčič.

100 m prsno gospodje: 1. Ceter 1:18, 2. Binder 1:21.2, 3. Biber 1:33. Prva dvojica je plavala 80 m »metuljčka«.

100 m hrbtno gospodje handicap: Schell je dal svojima nasprotnikom po 10 sekund naskoka, vendar odličnega Pestevskega cilja ni mogel vloviti. Časi: Schell 1:18.6, Pestevšek 1:27, Tiran 1:44.6.

100 m prsno dame: 1. Finc 1:41.4, 2. Binder 1:41.5, 3. Vozel 1:50.4, 4. Jerele.
50 m prosto juniorji: 1. Banko 31.9, 2. Brumec 33.4, Verlič 33.8, 4. Janovski, 5. Karbl.

50 m prosto dame: 1. Groschel 35.5, 2. Bradač 37.6, 3. Keržan 39.
4x50 m prosto: prva je prispela na cilj stafeta v postavi Lenart, Skarpa, Zihel, Wilfan v času 1:58.2, 2. Ilirija II. 2:02.8. Wilfan je plaval 26.3 (Senjanovičev rekord 27.5).

Kot zaključek je sledila waterpolo tekma med seniorji in juniorji. Seniorji so nastopili brez Linharta, Jamnika in Fuza in zmagali z 8 : 3 (2 : 2).

Ljubljana in ljudje ob drugi strahoviti letalski katastrofi

Psihoza množice — Nepojmljiva paralela obeh nesreč — Zakonitost naključja? — Ali je letanje še vedno nevarno?

Ljubljana, 16. julija. Značaja in pomena dogodkov, ki najbolj razgibljajo ljudi, navadno ne vemo presoditi dovolj trezno in ne jasno opredeliti. Reakcija je premočna, vtisi dogajanja, ki jih je sprožil dogodek sam na sebi, regloboki, da bi lahko analizirali dogodek s potrebno smotrenostjo, doslednostjo in jasnostjo. Zaradi množice dreves ne vidimo gozda; lahko pa bi tudi obrnili ta pregovor, da ne vidimo drevesa zaradi gozda. V tem članku hočemo samo pokazati na tisto stran stvari, ki morda ni bila dovolj ali pravilno osvetljena, na mehanizem dogajanja in psihološke ter psihične činitelje in motive, ki se prepletajo s katastrofo. To je potrebno predvsem, da bi se zopet zbrali ter da bi nesrečo kvalificirali čim prej in čim pravišneje.

MNOŽICA JE SLEPA...

Množica postane slep mehanizem, ko se je polasti psihoza. In morda bi bilo zaradi tega zgrešeno moalizirati nad njo. S samim izgovorom, da je radovednost in takšnih primerih najmočnejši činitelj, ne moremo opravičiti ljudi, ki se lahko smejejo ob pogledu na človeško kri, kakor tudi ne moremo razložiti psihoze množice ob tako žalostnih dogodkih s pavšalno sodbo, da so ljudje surovi, brezumni in da se ne morejo niti premagati sprčo veličastja smrti, da bi ne pasli radovednosti z naslodo. Ali ljudje res silijo samo radovednost v osrednje dogajanje? Ali ne stopijo v akcijo ob takšnih prilikah podzvestne, psihične sile? Zdi se nam, da množico potegne dogodek za seboj kakor vrtnec. To ni zgolj radovednost, kar žene ljudi na kraj dogodkov v besnem tempu, ko nihče niti ne pomisli več, zakaj mora tja, zakaj sili v osredje. To je v pravem pomenu besede psihoza, ki jo je sprožil dogodek in ki je vplival tako močno, da je za trenutke marsikomu ohromel živce. To je neke vrste afekt. In ko človeka potegne za seboj tak ljudski, ki drvi brez preskoda in predsodkov ter brez vsakega pomisleka tja, odkoder deluje sila dogodka na ljudi, postane sam pasiven; skrivnostni magnet — v psihičnem pomenu besede — ga vleče kakor vso množico naprej. Čim postane del množice, postane del slepega mehanizma. Pogrešno bi bilo trditi, da so ljudje, ki se zberu ob takšnih prilikah v tako veliki množici na kraju dogodka, v navadnem duševnem stanju. In zato tudi zaključki, ki jih delajo v takšnem stanju, čeprav so navidez povsem logični, ne morejo biti vedno zanesljivi točni.

PODOBOST OBEH NESREČ

Marsikdo je včeraj kmalu presenečen ugotovil, da sta si obe nesreči v marsičem zelo podobni. Toda to nas je še bolj zbegalo ter zbudilo še več težkih vprašanj. Tem bolj se je pa utrjevalo prepričanje, da je človek še vedno tako nebolj, v rokah slepega naključja in da je v naključju neka strahna zakonitost, ki je človek ne more odkriti.

Prva letalska nesreča se je pripetila v meglestem jutru in tudi druga... Ali je mogoče zaključiti nesrečo? Prva nesreča se je pripetila v bližini letališča nekaj minut po startu. Prav tako se je pripetila druga nesreča le nekaj minut po tem, ko je letalo odletelo in le nekoliko dalje od letališča kakor prvi. Zakaj se ni moglo letalo dvigniti dovolj visoko tedaj, odnosno zakaj se ni dvignilo in zakaj se ni dvignilo zdej?

Nekateri so domnevali tedaj, da se je letalo sicer dvignilo dovolj visoko, a se kljub temu ni prodrl skozi megle, ter je v nji izgubilo orijentacijo, zato se je zopet spustilo, kar je bilo usodno. Zdej je pa povsem zanesljivo, da se včeraj letalo ni dvignilo dovolj visoko in da je skoraj ves čas letelo zelo nizko. Nastali bi lahko mnogo podobnih momentov pri obeh nesrečah, toda zdelo bi se, da je vse to naključje. Toda ali ni v naključju zakonitost? Tedaj je prišlo do katastrofe, ker je letalo zadelo ob vrhove dreves. Prav tako zdej. Tedaj je padlo v isti smeri kakor zdej. Tedaj smo govorili, da bi najbrž ostalo vsaj nekaj potnikov živih, če bi se letalo ne zaletelo v zid. Zdej se ni zaletelo v zid in dreve je nedvomno nekoliko omililo padec, vendar so bili prav tako mrtvi vsi. Tedaj smo domnevali, da je pilot najbrž izključil motorje, preden je letalo padlo, ker ni bilo eksplozije; vendar to ni bilo zanesljivo, ker so razvaline zidu lahko zadušile eksplozijo. Zdej je prišlo do eksplozije, toda ni mogoče z zanesljivostjo ugotoviti, ali je bila eksplozija posreden ali neposreden vzrok smrti potnikov in ali je njihova smrt povzročila zalet letala ali eksplozija, odnosno oba činitelja.

Težko je napraviti iz vsega tega jasne zaključke. Ljudje so jih delali včeraj in jih še vedno delajo. Muči jih vprašanje, kaj je pravi vzrok katastrofe. Vprašanje se, ali je zgolj naključje, da sta si nesreči tako podobni, da sta se obe zgodili v Ljubljani skoraj v enakih okoliščinah in v relativno kratkem času. Toda večina teh zaključkov je bila sklenjena prenačno. Če jih sodimo po tem, da so bili pri prvi katastrofi skoraj vsi zaključki, ki so jih delali ljudje, nepravilni, lahko trdimo z zanesljivostjo tudi zdej, da je bilo včeraj izrečenih mnogo nepravilnih zaključkov. Nekateri so si jih celo upali zapisati, nedvomno ne v popolni zavesti odgovornosti in ne v ljubezni do objektivnosti.

VPLIV KATASTROFE NA LUDJI

Lahko bi celo govorili, da je katastrofa vplivala na nekatere ljudi, se preden se je pripetila. To trditve pa bilo lažje ovreči kakor vzdrževati. Tako se je n. pr. nekaterim sanjalo nekaj groznega. To seveda ni nič posebnega. Ljudje pač sanjajo ob vseh prilikah. Toda ob takšni priliki sanje lahko spravijo v sklad z resničnostjo. Neki gospe se je sanjalo, baš ob času katastrofe, da vidi smrt s koso. Zopet drugi pripovedujejo, da so baš včeraj s posebnim zanimanjem zasledovali odlet letala. Neka gospa je jokala na živilskem trgu, ker je njen mož ušel smrti. Nameraval je potovati s letalom, a je zaspal. Baje se ni nikdar za-

spal nobene vožnje. Tudi Berlinčana sta zaspala, a so ju zbudili. Včeraj smo čitali, da je bil pilot pred usodnim dnevom otožen, kakor da sluti nekaj strašnega.

Vse te zadeve, ki jih je težko razložiti tudi s kritičnim razumom, pa lahko še bolj zbegajo ljudi, ki jih zamegle pogled na bistvo nesreče in stvarnost. Vendar se ne moremo izogniti temu, da je človek psihično bitje, ne moremo prezreti, da je naše duševno življenje neraziskano v vseh svojih manifestacijah ter da še ni jasno začetne meje med zavestjo in podzavestjo, med nagonom in razumom. Če je zakonitost med vsem dogajanjem v življenju, tedaj so vsi dogodki sklenjeni v verigi ter se lahko v sedanjosti manifestirajo tudi prihodnost. Toda baš to se nam zdi najbolj čudovito, ker ne poznamo zakonitosti dogodkov.

Ne pretiravamo, če trdimo, da je včeraj pohitela v Sp. Hrušico najmanj polovica ljubljanskega prebivalstva. Vsi ti ljudje so bili v resnici pretreseni nad strašno nesrečo, čeprav so se nekateri v bližini ponorečencev smejali. Reči je treba, da jim ta smeh ni šel od srca in da je bil najbrž le odsev trenutne živčne razvnanosti ali le bežen refleks nad povsem postranskimi zadevami. V trenutkih, ki zahtevajo od ljudi najmočnejše živce, je težko zahtevati, da bi kazali žalost, ki ni nedvomno prvinško, čustvo. Prvo je strah pred smrtjo in šele iz njega izvirajo čustva; z njim je pa tudi v zvezi marsikateri pojav, ki se kaže pri krvavih dogodkih, ko ljudje reagirajo na nje z nekim zadoščanjem, da so ušli smrti. Smrt bližnjega jim je dokaz, da še triumfirajo nad smrtjo. Žalost pa nastopi ob spoznanju nad minljivostjo vsega posvetnega.

Če trdimo, da je strašna nesreča mogočno vplivala na ljudi, ne smemo pretiravati. Res si opazil lahko ves dan povsod ljudi, ki so bili pod vplivom nesreče, kar se je poznalo zlasti popoldne, ko smo jih srečevali povsod z listi v rokah. Čitali so na ulici, govorili so povsod o nesreči, postajali so v gručah na cestah. Nekateri so temperamentno razpravljali o vzrokih nesreče in dokazovali svoje tehnično znanje, zopet drugi so pa bili globoko zamišljeni in niso mogli govoriti o strahotah, ki so polnile itak vse mestno ozračje. Toda mnogo posebnega vendar nisi mogel opaziti na

Tam, kjer je včeraj kosila smrt

Strašna letalska nesreča pri Ljubljani je globoko pretresla vso našo javnost. Ljudje živahno razpravljajo o nji, spominjajo se podrobnosti nesreče iz leta 1933 in komentirajo včerajšnjo nesrečo vsaj po svoje. Sproti seveda nastajajo gorostasne govorice, ki nimajo z dejanskim položajem nobene zveze.

Na kraju nesreče v Hrušici se tudi danes še zbirajo množice radovednežev. Včeraj je Hrušica od zgodnjega jutra pa do poznega večera polna ogromnih garaž avtomobilov in koles. Prihajali so ljudje na vozilih in peš od vseh strani ne samo iz Ljubljane in okolice, marveč tudi iz oddaljenih krajev. Nešteto je bilo avtomobilov z Gorenjskega pa tudi od daleč z Dolenjskega, da celo iz Maribora in Celja so se pripeljali ljudje z avtomobili v Hrušico, da si ogledajo kraj katastrofe. Vest o nesreči je šla že dopoldne daleč po Sloveniji. Posvetnik Matevž Škof, nad čigar hišico je priletelo nesrečno letalo, preden se je zaletelo v gozd, pravi, da si ne želi nikoli več toliko ljudi okrog svoje hiše. »Več ko desetisoč jih je bilo že do popoldneva, se pritožuje, — glejte, saj je vse pomandranje krog in krog.« Se danes se zbira tam velika množica radovednežev. Kolesa stojijo prislonska k drevesom in k bližnjim hišam. Domaćini stražijo kolesa radovednežev in zaslužijo s tem nekaj dinarčkov. Levčev gozd nad Škofovo hišo, v

Bujna domišljija na delu

Nobena druga prometna katastrofa, pa naj bo še tako strašna, ne more tako razburiti ljudi in razvneti njihove domišljije, kakor letalska. To je pa razumljivo, saj je značilni promet vsaj pri nas še mlad, saj smo se komaj dvignili s prvimi početki v zračno morje in mnogo je še med nami bojazljivcev, ki bi za vse na svetu ne sedli v letalo. Toda ne samo najgloblji odmev prinašajo stašne nesreče, kakršna se je pripetila včeraj, temveč odpirajo tudi široko polje bujne domišljije, plete in širijo se najrazličnejše govorice, ljudje si izmišljajo vse mogoče in vsi hočejo biti naenkrat strokovnjaki, vsi poznati pravi vzrok in po kazati s prstom na pravega krivca.

Tako smo včeraj brali v nekem listu, da so bili potniki po vzletu v letalu izredno razpoloženi. Kako je mogel pisec tega poročila še po vzletu videti na obrazih potnikov, kakšne volje so, bi mogel povedati samo on. Toda to končno človeku v naglici in trenutnem razburjenju uide, ne more mu pa uti kopica očitkov, da je bilo letalo staro in da je to zakrivilo strašno nesrečo. Smešno se sliši, čeprav samo domneva, da utegnemo imeti pri našem zrakoplovstvu ljudi ki se na zrakoplovstvo sploh ne razumejo, ki nimajo posluha za brenenje letal in skratka, ki jim življenje potnikov ni tako pri srcu, da bi odložili svoja mesta, ker se ne čutijo sposobne za ta poklic, ki je gotovo eden najboljši odgovornih poklicev. Tako more pisati le zloben človek, ki mu je povrh letalstvo še španska vas. Očitati pilotu, da se na letalstvo sploh ne razume, da nima posluha za brenenje letal, (ne letala!) ali celo da mu življenje potnikov ni pri srcu, je skromno rečeno višek predznosti.

Kdor se je kdaj vozil z letalom, ki ga je pilotiral pokojni Jarošenka, in teh je pri nas mnogo, bo gotovo priznal, da je bil ta pilot v vsakem pogledu na svojem mestu in da mu je bilo tudi življenje potnikov vedno pri srcu. Sicer bi bila pa absurdna domneva, da je šel pilot vedoma v smrt, in potegnil za seboj še mehanika in pot-

ulicah, razen pospešenega vrvenja in nervoznosti, ki so ga povzročali kolporterji. Naši kolporterji navadno niso posebno temperamentni in vsiljivi kakor n. pr. v drugih mestih, včeraj so se pa res izkazali.

Ko so popoldne ljudje zaslišali brenenje letalskega motorja zopet nad seboj, kakor da se ni nič zgodilo, so bili prvič po nesreči najbolj presenečeni. In to presenečenje je bilo najbrž najbolj potrebno. Pokazati je treba, da se človek ne ukloni nevidnim silam in naključju, da kljub vsem porazom ne izgubi poguma in vere v razvoj ter zmago nad naravnimi silami.

ALI JE NEVARNO...

Da, te vere nam je treba. Zgodila se je pač nesreča — tako je rekel včeraj mož, ki ni klonil glave ob strašnem udarcu. S tem je povedano vse, ali vsaj mnogo. S tem je rečeno, da se je zgodila nesreča po naključju, ki je izven preračunljivosti ljudi; ni se zgodila zato, ker so takšne nesreče pogoste, temveč, ker so slučajne. Ni se pripetila zaradi tega, da so morda letala v splošnem še vedno nevarna, temveč zato, ker so letalske nesreče še vedno možne kakor so možne nesreče s katerikoli drugim prometnim sredstvom. Ni se pripetila zato, da bi bila morda naša letalska služba na nižji stopnji kakor drugje v Evropi, temveč zaradi tega, ker se letalske nesreče mogoče povsod na svetu.

In zakaj se dogajajo tako strašne letalske nesreče baš pri nas? In zakaj sta si sledili v tako kratkem času dve nesreči, po svojem obsegu v resnici katastrofalni? Na to vprašanje ni nič lažje in nič težje odgovoriti, kakor, zakaj se dogajajo letalske nesreče tudi drugje po svetu in še celo večje in zakaj so tu in tam še bolj pogoste. Res je, da imajo tu in tam v svetu v prometu bolj moderna letala, kakor je bilo naše ponesrečeno. Toda res je tudi, da se je razbilo že mnogo bolj modernih potniških letal od našega.

Umevno je, da sosedje obeh letalskih nesreč lahko vzbujajo domneve, ki bi se zdale sicer povsem brez podlage, toda povsem zgrešeno bi bilo proglašati jih za zakonitost. Činitelji, ki pa buče te ali kakršne domneve, bi morali biti upoštevani kot komponenta, če hočemo najti rezultato — vzrok dogodka, in pravilno opredeliti njegov značaj.

katerem se je pripetila strašna katastrofa, je pomandran in osmojen od plamenov. Skozi hosto so si napravile množice nove steze, okrog ruševin ponesrečenega letala pa je zemlja steptana. Ruševine so spravili že snoci na kup, zavlekli zraven stlačeni motor, ki je odletel od trupa več metrov daleč, znosili na kup tudi obe krili, kolesa in vse druge dele, kakor sedeže in posamezne dele. Zalosten je pogled na kup razvalin ponesrečenega letala, ki je obratovalo na naših progah pihlih dve leti. Ruševine so zadržali orojniki. Pristop do njih je danes dovoljen vsem, zato stoji okrog njih že od 5. ure dalje množica radovednežev. Domaćini pripovedujejo, kaj so videli nesrečno po katastrofi, in kažejo, kako so bila razmetana trupla daleč naokrog. Nekateri menijo, da je motor v zraku prenehal delovati, drugi zopet pripovedujejo, da je motor večkrat zaporedoma sunkovito zaropotal, se sprožil in zopet odnehal. Domača hčerka »pri Ciku« trdi, da je videla letalo leteti postrani, ko je zakrožilo nad gozdom. — Videla sem ga, pravi — le slabo, ker se je skrivalo v megli. Repot motorja je bil čuden, in smo vsi ki smo bili tedaj že zunaj pričakovali nesrečo, zlasti ker je letalo večkrat zakrožilo nad gozdom. Toda, da bi čuli vpitje iz letala, kakor to pripovedujejo nekateri, pa ne drži.

Adino če bi bil storil samomor, bi mogli postaviti trditve, da se je dvignil v zračne višave, čeprav je vedel, da mu motor ne deluje in redu ali da je letalo tako staro, da se lahko vsak čas sesuje.

Naravnost otročja je tudi trditev, da nimamo strokovnjakov, ki bi bili včeraj na letališču spoznali, da motor ne deluje pravilno, kar so baje spoznali celo lajki tam nekje okrog Hrušice. Tako daleč bi bujna domišljija vendar ne smela iti, ker pomeni to poleg zlobnosti še smesenje pred vsem civiliziranim svetom. Kaj si bo pa mislilo izmuznost o nas, če bo bralo taka gorostasna poročila o našem letalstvu? Zavedajmo se vendar, da gledajo naši sosedje z ljubosumnostjo na razvoj našega mladega letalstva in bodimo resni vsaj ob tako strašnih trenutkih, ob tako težkih udarcih.

Drugo je seveda vprašanje organizacije našega civilnega letalstva vobče in morda tudi kakovosti nekaterih naših civilnih letal. Letalo, ki je vozilo včeraj sedem ljudi v smrt je bilo narejeno v naši tvornici. Morda bo pa kazalo pogledati tja kako se letala izdelujejo. In če nekaj je na kar je treba z vso resnostjo in poudarkom opozoriti državno oblast. Pri nas vodi letalo vedno en sam pilot, ki v zvezi s seboj mehanika ali pa se tega ne. Enemu človeku, pa naj bo še tako izkušen in dober pilot so torej zaupani potniki. Kaj lahko se pa prijeti, da postane pilot med poletom slabo ali če leti brez mehanika, da se kaj pokvari, kar bi se dalo brez najmanjše nevarnosti med poletom popraviti, če bi bil v letalu mehanik, v takem primeru je seveda katastrofa neizogibna in krivdo je treba pripisovati samo nerazumljivi pomankljivosti, da ne rečemo površnosti v organizaciji našega civilnega letalstva, kjer bi morali imeti na vsakem poletu še rezervnega pilota kakor je to drugod po svetu. Če že žrtvuje država milijone za civilno letalstvo, da ga dvignemo iz prvih skromnih početkov na dostojno višino, naj bi žrtvovala še toliko, da bi lahko zaposlil »Aeropute« zadostno število pilotov.

Ob mrtvaških odrih žrtev

Trupla žrtev letalske nesreče so organi mestnega pogrebnege zavoda že včeraj dopoldne položili v dvojne krste in jih začeli. Trupla pilota Jarošenka in radijskega telegrafista Anušiča so prepeljali v mrtvašnico k Sv. Kristofu, tja so spravili tudi trupla obeh Nancev dr. Homa in Brügla. Čerjeve. Krsto s truplom učiteljice Stane Kantetove so prepeljali v mrtvašnico na Vidovdanksko cesto, truplo učiteljice Tilke Pivkove v mrtvašnico na Stani poti za Leončičem, krsto s truplom dr. Adolfa Korčeta pa na njegov dom v Fügnerjevi ulici 15. Krsti s trupli pilota Jarošenka in telegrafista Anušiča je snoč ob 22. odpeljal avtofurgon mestnega pogrebnege zavoda v Zemun, kjer sta imela oba ponesrečena svoje domove. Obe krsti sta bili blagoslovljeni in sta opravila za Jarošenkom molitve pro'a Djordje Budimir, za Anušičem pa šentpeterski kaplan.

V mrtvašnico pri Sv. Kristofu so romale včeraj ves dan velike množice ljudi, ki so z globokim sočutjem počastili spomin nesrečnih žrtev. Mnogi so prinašali tudi cvetje, ki so ga polagali na krste. Množice romajo na pokopališče, kjer sta ostali le krsti s trupli obeh nemških potnikov, še danes, velike množice pa prihajajo tudi na Vidovdanksko cesto, kjer leži v mrtvašnici Stane Kantetova. Ubožica je odnesla s

seboj na pot talisman, štiripreseno deteljičo, ki naj bi ji prinesla srečo. A nič ni pomagala njena vera, poleg mrtve Stane so našli v torbici zmečkano štiripresno deteljičo. Na njeni krsti je polno rdečih in belih rož in ljudje, ki jo prihajajo kropiti se v tihi žalosti sklanjajo pred krsto. Istotako prihajajo velike množice do krste njene poklicne tovarišice in tovarišice v smrtni nesreči Tilke Pivkove na Stari poti. Na krsti je položeno mnogo vencev in globoko presunjeni nad tragično smrtjo idealne učiteljice ljudje molijo. Doma, na stanovanju v črno pregrnjeni sobi, počiva v krsti truplo mladega advokata dr. Korčeta. Vedno znova prihajajo v hišo v Fügnerjevi ulici njegovi znanci in prijatelji, pokliče tovariši ter ljudje z dežele in mesta.

Pogreb učiteljice Stane Kantetove bo danes ob 17. izpred mrtvašnice, Tilko Pivkovo pokopljejo jutri ob 16., dr. Korčeta tudi jutri ob 17. dočim bodo krsti s trupli ponesrečenih nemških potnikov svoji najbrže prepeljali v njuno domovino. »Aeropul« je na podlagi podatkov v potnih listih obvestil njune domače že včeraj popoldne. Dr. Hornovo stanovanje je v Berlinu Kaiserallee 171, stanovanje Anny Brügla Lacherje pa je tudi v Berlinu in je bila po poklicu strokovna učiteljica.

Naravni fenomen?

V zvezi z včerajšnjo letalsko nesrečo v Ljubljani piše beograjska »Politika«, da je to že druga nesreča na istem kraju in da sicer v našem civilnem letalstvu še ni bilo nobene nesreče. A to da mislijo tudi strokovnjaki. »Politika« izključuje možnost, da bi bil zakrivil nesrečo pilot Jarošenko, ki je imel za seboj že 650.000 preletenih kilometrov, enako pa tudi izključuje možnost, da bi bilo krivo letalo. Baje je v bližini Sofije kraj, kjer so se vrstile letalske nesreče, ker so motorji nad tem krajem nekako odpovedali. Bolgarske oblasti so zato prepovedale letanje nad tem krajem. Kaj če imamo tudi v tem primeru opraviti z naravnim fenomenom? Naši piloti verujejo v zlo usodo tega kraja in so soglasno mnenja, da bo treba izpremeniti smer poleta na progi Ljubljana-Susak, da se izognejo letala temu kraju, čeprav bo pot daljša.

Ugotovitev komisije

Snoč ob 7. je prispela z letalom v Ljubljano iz Zemuna komisija Zrakoplovne komande. V komisiji so bili podpolkovnik Miša Živanović, kapetan Šimić in inženjerški poročnik Skulj. Z letališča je komisija v spremstvu šefa centra dr. Stanele Rapeta takoj odšla na kraj nesreče in pričela poslovali ob 1945. V gozdu se je komisija mudila celo uro in ugotovila vse podrobnosti. Sestavila je takoj tudi poročilo in ga potočila oddala telefonično komandi v Beogradu. Komisija je v glavnem ugotovila, da so bile atmosferske prilike na dan 15. julija neobičajno slabe, neposredno pa je

Boljšnica

KOLEDAR

Danes: Četrtek, 16. julija katoličani; Devica Marija Karmelska.

DANAŠNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Zaprt.
Kino Ideal: Ni. Viscostvo postreščel.
Kino Sloga: Milionarka se zabava
Kino Union: Lizelota
Kino Siska: Sužnji pohlepa po denarju

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Dr. Piccoli, Tyrševa cesta 6, Hočvar, Celovška cesta 62, Garts, Moste-Zaloška cesta.

Občni zbor „Slavca“

Ljubljana, 16. julija
Ljubljansko najstarejša pevsko društvo »Slavca«, ki ima za narodno pobožnost velike zasluge, je v tork večer podalo na rednem letnem obnem zboru v društvenih prostorih obratun svojega dela v preteklem letu. Predsednik Boris Roš je v pozdravnem govoru orisal težkoč, a katerim se je moral boriti po častni proslavi 50-letnice svojega obstoja in razviju nove društvene zastave, dar pokojnega Vel. kralja Aleksandra I. Učinkljiva. Vendar je odbor prebrodil vse težave, ki so večinoma finančnega značaja, pa posledice krize, ponajveč pa obledelost občinstva za pevsko koncerte, ki slanejo zbor in pevstvo mnogo truda, pa ne neso društvu materialnih koristi. Zborovalce je nato pozdravil predsednik Hubadove župe JPS skladatelj Zorko Prelovec, ter jih bodril k vztrajnemu, nadaljnjemu delu. Iz tajniškega poročila je bilo posnjeti da je imel odbor 9 sej, zbor 55 vaj in sestankov ter dva koncerta Ignac Hladnikovih skladb, enega v šepetsteki cerkvi v Ljubljani, enega pa v cerkvi v Šmartnem pri Kranju. Iz blagajniškega poročila je bilo razvidno, da je stanje blagajne zelo revno, društvo ima premoženje skoro le v inventariu in bogatemu arhivu.

Na predlog revizorja je občni zbor soglasno izrekel odboru zaupnico in razrešnico. Pri odločitvi je bil z vzklikom izvoljen stari odbor s predsednikom B. Rošem na čelu. Društvo je poklonilo svojemu novemu pevovodji Srečku Kopercu, ki je vztrajno prijel vajeti v roke in je v veliki verno začel študirati nov koncertni spored, na katerem bodo prvi izvajali Fr. Gerbičev. Oče

nesrečo povzročil polet nad gozdom, kjer je letalo zadelo v vrh smreke, nakar je sledila strašna katastrofa. S prvim ogledom komisija se ni zaključila svojega dela in se sestane danes še enkrat na kraju v Levčevem gozdu, kjer bo poslovala dalje.

Letimo naprej

Zračni promet na progi Ljubljana-Susak Zagreb-Beograd se vrši nemoteno dalje in je davi ob 5.30 zopet odletel na Susak avion tipa Spartan Yusao, krščen na ime »Susak«. Pilotiral ga je pilot Striževski, ki se je baš vrnil iz Pariza, kamor je odpotoval, da je pripeljal novo letalo, Striževski je prispel najprej v Zemun, odkoder je bil nemudoma poslan v Ljubljano in je prispel že snoč z redno zračno zvezo. Davi so potovali z letalom na Susak trije potniki in sicer vsi trije Ljubljančani.

Ruševine starega aviona, ki leže, kot rečeno, zankrat se v gozdu bodo spravili danes v mesto. Kakor znano, je grajen avion iz plemenite kovine, iz duraluminja, ki bo pretopljen v neki ljubljanski topilnici.

ZAVAROVANJE

Med drugim zelo zanima ljudi, za koliko so bili ponesrečeni potniki zavarovani in koliko zavarovalnice pripada svojem ponesrečenim. Ker so se ljubljanski potniki ponesrečili na interni liniji, to je z avionom, ki lola samo v naši državi, so zavarovani vsak za 100.000 Din. Potniki pa ki prelete državno mejo, so zavarovani po mednarodnem zakonu za enako vsoto v francoskih frankih.

naše in druge nove skladbe, zelo posrečen Kaporčev kip, delo mladega akademskega kiparja, ki bo izgotovil »Slavcu« tudi diplome za nove častne člane. Pevovodja se je za počastitev v daljšem tehtnem govoru zahvalil ter razložil smernice za bodoče društveno delo. Občni zbor je dalje sklenil, da pones deputata njegovo plaketo častnemu predsedniku Ivanu Džuriju, ki se zaradi bolezni zborovanja ni mogel udeležiti. Po raznih nasvetih za ozdravljenje bornih društvenih financ je bil občni zbor v splošnem soglasju zaključen.

Stavbišče za litijsko meščansko šolo

Litija, 16. julija.
Litijska meščanska šola je namenjena v izpraznjenem dekliškem domu kot gost prednice, ki pa lahko gostoljubnost vsak čas odreče, če bi rabila te prostore. Zato je nujno potrebno zgraditi novo šolsko poslopje. Upravni odbor meščanske šole ima že toliko denarja, da bi lahko spravil poslopje pod streho že letos. Včeraj se je sestala v Litiji že druga komisija, ki naj bi določila stavbišče za novo šolsko poslopje. Komisija je vodil bankski solski nadzornik g. prof. Dolene, člani pa so bili bankski solski nadzornik g. Strukelj, referent za meščanske šole g. Wagner, tehnični izvedenec banske uprave ing. G. Culk, zastopnica Higienškega zavoda ga. Matka Simene, vsi iz Ljubljane, za sresko načelstvo pa sreski solski nadzornik g. Bezjak, predsednik litijske občine g. Lajovic in več odbornikov, ravnatelj meščanske šole g. Rojec, upravitelj osnovne šole g. Rostohar, smarski župan g. Strman ter člani upravnih odborov naše meščanske in osnovne šole.

Komisija si je ogledala po vrsti vsa zemljišča, ki so jih Litijčani označili kot primerna stavbišča. Končno je zaprosil g. Anželj, naj bi se napravila za stavbo dva narčta, eden za dolino, drugi pa za stavbo na Dobravi, potem bi pa lahko domačini primerali stroške za eno in drugo stavbo. Litijski župan pa je izjavil, da odklanja v imenu občine in v imenu upravnega odbora meščanske šole vsako odgovornost, če se ne bo šolsko poslopje zgradilo pravočasno oziroma, če ne bo sprejet predlog, naj se zgradi hven Litje.

DNEVNE VESTI

— Nemški industrijalec dr. Fritz Opel je navdušen za naše morje. Lastnik znanih nemških avtomobilskih tvornic dr. Fritz Opel preživlja leto počitnice na Rabu, kamor se je pripeljal s svojo jahto »Troll IV.« Za lani je s svojo soprogo posetil naš Jadran in je bil očaran nad njegovimi lepotami. Takoj si je dal v Nemčiji zgraditi razkošno, zelo praktično urejeno jahto, s katero bo zdaj dva meseca potoval po našem Jadranu. Dr. Opel pravi, da je naš Jadran mnogo lepši od Severnega morja in da je zlasti prijetno kopanje v našem morju. Naglasil je pa, da je nujno potrebno, zboljšati prometne zveze med Nemčijo in našim Jadranom, da bi moglo čim več Nemcev prihajati k nam na počitnice.

— Naše italijansko civilno letalstvo na Jadranu. Prvič v zgodovini našega turizma se je zgodilo, da je bilo lani pri nas več letoviščarjev nego v Italiji, in prvič v letošnji sezoni prevzemajo naše jadranske zračne proge prevladajočo vlogo, ki so jo igrale doslej italijanske zračne potniške proge na Jadranu. Po uradnih italijanskih podatkih je bilo lani v Italiji 232.212 tujih letoviščarjev, pri nas pa 242.212. Doslej je imel Sušak med jadranskimi mesti zračno potniško zvezo, letos sta pa dobila še Split in Dubrovnik stalno, po potrebi pa tudi Rab Hvar in Korčula. Italijani imajo zdaj zračni potniški promet na progah Benetke-Pulj, Benetke-Trst-Pulj-Opatija-Reka, Pulj-Lošinj-Zadar-Jakin in Brindisi-Tirana. Proga Zadar je bila letos uklinjena. Italijani gledajo z veliko ljubosumnostjo na razvoj našega civilnega letalstva, zlasti na Jadranu.

— Iz banovinske službe. Za sestrski pomočnik sta imenovani banovinski uradniki Marija Geršak pri združenju zdravstvenih občin Maribor okolica, Levi breg in Henrika Stepančič pri združenju zdravstvenih občin Maribor okolica, d. sni breg. Premešna sta po službeni potrebi banovinski strokovni učitelji na vinarski in sadjarski šoli v Mariboru Ivan Bregant za pomočnika sreskega kmetijskega referenta pri sreskem načelstvu v Ptuj in banovinski zvičanik Janez Berce od deškega vzgajališča v Ponovcih k upravi banovinske hiralnice v Ptuj.

KINO SLOGA, tel. 27-30
OPERA
jazz - šlagerjev in čarobnega petja
Samo se danes ob 19.15 in 21.15 uri
Milijonarka
se zabava

— Iz »Službenega lista«. »Službeni list« kr. banske uprave dravske banovine št. 57 z dne 15. t. m. objavlja uradno o izpodbijanju veljavne uredbe o ustanovitvi osrednjega sklada za sanacijo glavnih bratovskih skladov za zavarovanje delavcev in nameščenecv v podjetjih, ki spadajo pod rudarske zakone v kraljevini Jugoslaviji, izpremembe o dopolnitvi in popravki o naredbi o preskrbovanju z zaposlenih delavcev in nameščenecv, pravila o opravljanju izpita za lovškega čuvaja, razglas o razpisu volitev občinskega odbora za občino Domžale, Dvor, Zagradec in Žužemberk, objave banske uprave o pobiranju občinskih davčin in izpremembe v staležu banovinskih uslužbenecv na področju dravske banovine.

— Razid društva. Društvo Vzájemna zavarovalnica zoper ogenj na Ljubnem v Savinjski dolini se je razšlo ter je v likvidaciji.

— Nov planinski dom na Komni bo slovesno otvorilo SPD iz Ljubljane v nedeljo 19. t. m. ob 1/2 11. uri. Ta dan bodo vozili avtobusi iz Ljubljane do Savice. Odhod iz Ljubljane iz Tavčarjeve ulice ob 4. uri zjutraj. Vozovnice si mora vsak preskrbeti pravočasno v pisarni S.P.D. v Ljubljani. Za avtobusno vožnjo v soboto dne 18. t. m. so oddana vsa mesta.

— »Jugoslavijec«, ta dobro urejena in od številke do številke lepša revija za naš turizem, priobčuje v junjski številki med drugim v francoski članek gospe Jerscove »Skozi Slovenijo, jugoslovansko svico«, članek, ki ga je napisala gospa Jerscova na pobudo Zveze za turški promet v Sloveniji, bo gotovo mnogo pripomogel k povečanju zanimanja za Slovenijo in njene naravne lepote v inozemstvu. Junjska številka »Jugoslavijec« se odlikuje posebno z lepimi slikami najslavnejših del našega kiparja Ivana Mestrovica ter krasnimi slikami Bohinjskega jezera, Raba in Korčule, zadnjih dveh posnetih iz letala.

— Punčec zahteva preiskavo. Po izgubljeni tekmi s Henkelom so se širile po Zagrebu vesti, da je Punčec sam zakrivil poraz, ker je noč prekrakal in podeljeval svojega nasprotnika. Te vesti so dale Punčecu povod, da zahteva od tehničnega odbora jugoslovanske teniske zveze preiskavo, ki naj ugotovi solidnost njegovih priprav za tekmo proti nemškimi teniskim prvakom.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo deloma oblačno, zmerno toplo vreme. Včeraj je deževalo v Rogoški Slatini. Najvišja temperatura je znašala v Sarajevu, Skoplju in Splitu 31, v Beogradu 30, v Mariboru in Zagrebu 27, v Ljubljani 28,8, v Rogoški Slatini 18. Davi je kazal barometer v Ljubljani 762,6, temperatura je znašala 17.

— Samomor mladega kiparja. Iz Zagreba je pred dobrim mesecem brez sledu izginil mladi kipar Viljem Škrinjar in šele včeraj so ga našli v gozdu blizu Zagreba obekene-ga. Na drevesu je visela samo še njegova glava trup je bil pa že odpadel. Pokojni je bil vedno melanholičen in vse kaže, da je obupal nad težkim življenjem. Neposredni povod za samomor mu je dala Knud Hamsonova knjiga »Misterije«.

— Na tisočakah je spala. Barbara Sever je vrla in zelo varčna zagrebška gospodinja. Z možem sta prihranila toliko denarja, da sta kupila hišo, potem sta jo pa prodala in zaslužila še nekaj, tako da sta imela zdaj že 156.000 Din. prihrankov. Kakor večina takih ljudi tudi Barbara ni zaupala denarja zavodom, temveč je imela denar doma in je na tisočakah spala. Te dni je pa hotela v mestu najeti delavca, da bi bi prinesel domov nove žitanice, pa je slučajno našla v vlogilca Dragotina Grlica. Fant je opazil, da ima Severjeva v postelji mnogo denarja in kar ustrašil se je, ko je našel 156.000 Din. Toliko denarja se svoj živ dan ni videl. Ustrašil se je tako, da se ni upal ukrasti ga. Vendar je bila pa izkušnja prevelika in tako je končno vzel samo šest tisočakov, drugo je pa pustil in odšel.

— Samomor 73letnega starca. V Zagrebu se je včeraj dopoldne obesil mizar Vekoslav Jančič, star 73 let. Zapustil ni nobenega pisma, vendar je pa znano, da ga je poglala v smrt težka živčna bolezen, ki ga je dolgo mučila.

Iz Ljubljane

— Iz Delegati konferencie Gospodarskega sveta balkanskega sporazuma v Ljubljani. Četrta konferenca gospodarskega sveta balkanskega sporazuma je končana in včeraj popoldne so prispeli delegati v Ljubljano. Putnik jim je priskrbel dva vodnika po mestu ter sobe v hotelu Metropol in Union. Zvečer jim je priredil ban dravske banovine g. dr. Natlačen banket, davi ob sedmih so pa odpejali z dvema avtobusoma na Sušak, od koder kre-nejo v Dalmacijo.

— Iz Trg za kurivo dobro založen. Prejšnje čase so prodajali kmetje drva na trgu za kurivo samo ob tržnih dneh. Zdaj jih prodajajo že nekaj let vsak dan. Tudi zdaj, ko bi človek mislil, da ljudje sploh ne kupujejo drv, je trg vsak dan dobro založen z njimi. Danes je bilo celo več drv na prodaj kakor včeraj. Zanimljivo je tudi, da so cene precej visoke, glede na to, da je poletje, ko je najmanjša poraba kuriva. Pred tedni so prodajali drva izpod 60 Din, dočim jih zdaj prodajajo v splošnem že po 65 Din. Meščani se namreč zalagajo tudi poleti z drvmi, ko so bolj suha in je izbira, lepša. Poraba, odnosno nakup, začne narasčati v drugi polovici leta, kar se pozna pri cenah.

— Iz Beraški dan ob četrtkih je že splošno uveljavljen. Danes dopoldne smo srečevali »tedenske« berače povsod na ulicah sredi mesta. Največ je bilo žensk, vendar nekateri še vedno beračijo ob pitkih ter ima policija zaradi tega še tem več dela. Vsa dan pač ne more preganjati beračev, zato se počutijo zdaj mnogo bolj varne kakor prejšnje čase. Značilna slika za naše mesto je nedvomno zdaj poleti, da je na nekaterih ulicah ob beraškem dnevu več beračev kakor drugih pešcev.

KINO UNION, tel. 22-21
DANES POSLEDNJI
Ob 19.15 in 21.15 uri veseloigra
LIZELOTA
V gl. vlogi MAGDA SCHNEIDER in drugi.
JUTRI! Pevski vellefilm, JUTRI! v katerem poje
Joseph Schmidt
»ZVEZDNI UTRINKI«
»Ein Stern fällt vom Himmel«

Iz Pravoslavna cerkev bo letos dožidana. Stala je sezidana v surovem stanju nekaj let in nekateri so se že bali, da ne bo tako hitro dožidana. Nedavno so pa bila razpisana nadaljnja stavbna dela in zidarska je prevzel stavbnik Ivan Brčić. Cerkev je sezidala v surovem stanju podjetje ing. J. Dždek. V surovem stanju so jo pustili doslej predvsem zato, da je opetka izločila soliter, ki bi sicer zelo škodoval ometu, in menda tudi zato, da so nabrali sredstva za dograditev. Zidari so zdaj na delu že nad teden dni. Najprej bodo ometali pročelja.

— Sokolsko društvo Ljubljana IV. vabi vse članstvo, da se udeležijo pogreba tragično preminule sestre Kante Slanc, ki se bo vršil danes ob 17. izpred mrtvašnice. Vidovdanska cesta 9. Obkleka civilna z znakom, Zdravo! Starosta.

— Iz Zobozdravnika dr. Radoševiča ne ordinira do konca avgusta.

Iz Celja

— C Stavka v tovarni »Elke« v Celju je bila po doseženem sporazumu v torek popoldne končana in se je delavstvo, ki je bilo med stavko zbrano v tovarni, spet lotilo dela.

— Izpitni vozačev motornih vozil bodo v sredo 29. t. m. od pol 9. dalje na sreskem načelstvu v Celju.

— Nesreča ne počiva. Na državni cesti sta trčila v torek s kolesi drug v drugega 25letni posojilniški tajnik Jože Božnik s Dobrne in pletilska pomočnica Štefka Prebegova iz Vojnika. Pri karambolu si je Božnik zlomil nosno kost. — Ko je korakal 16-letni, v Harastil pri Osijeku pristojni brezposelni delavec brez stalnega bivališča Josip Nadiž v torek okrog 18. skoti Levec. Je na ovinku privozil za njim neki avtomobil. Ker je stopal Nadiž po sredi ceste, ga je blatnik avtomobila podrl na tla in mu zlomil desno nogo nad kolonom. Istega dne se je ponesrečil 69letni posestnik Franc Lubej iz Gorice pri St. Juriju ob južni žel. Ko je gnil telico na vrvi, ki si jo je bil privezal okoli desnega roke, je telica nenadoma močno potegnila in zlomila Lubeju roko. Vsi ponesrečenci se zdravijo v celjski bolnici.

— V celjski bolnici sta umrli v torek 28letna žena kleparskega pomočnika Marija Belcova in Celja in 14letni upokojeni cikarniški delavec Frano Kalander iz Celja (Gospodarska ulica 24). Belcova je umrla kot žrtev materinstva.

— Upokojitev. Znani skladatelj g. dr. Anton Schwab, višji zdravstveni svetnik pri sreskem načelstvu v Celju, je upokojen.

Iz Maribora

— Napad iz zaseda. Ko se je 16letni posestnik sin Franc Pivko vračal v Slovensko Bistrico, je planil iz zasede neznanec in ga s kolom pobil na tla. Napadalec mu je razbil glavo. Nesrečnega mladeniča so ljudje šele drugo jutro našli in odredili prevoz v mariborsko bolnico.

— Na deželi gori. V noči na sredo je požar upepelil gospodarsko poslopje Štefana Potočnika v Trnovcih pri Pragerskem. Škoda je 35.000 Din. Ogenj je bil podtaknjen. Isto noč je zgorelo gospodarsko poslopje posestnika Leopolda Brumca iz Klopcev pri Slov. Bistrici. Uničeni so tudi vsi pridelki in poljedelski stroji. Požar je nastal po nepravilnosti. Pri čevljarskem mojstru Matevžu Skazi v Jesenici pri Framu je nastal požar v njegovi delavnici in mu napravil 10.000 dinarjev škoda.

— Obsojen pohotnež. Mali kazenski senat je včeraj obsodil 27letnega brezposelnega delavca Ivana L. ker je 13. junija v Hrastju pri Limbušu napadel neko 14letno deklico in ji hotel storiti silo. Deklico so v zadnjem trenutku rešili pred pohotnežem. L. je bil obsojen na 28 dni nepogojnega strogega zapor.

— Kolo v gozdu. Neki delavec je v Betnavskem gozdu našel dobro ohranjeno možkolo svid. šte. 30506, ki izvira iz kočevskega sresa. Kolo je bilo najbrže ukraden.

— Cene senu padajo. Na zadnjem senem trgu je bilo opaziti rapidno padanje cen. Dočim so prej prodajali sladko seno po 35 do 40 Din meterski stot, mu je sedaj cena 25 do 30 Din. Prav tako je občutena tudi padec cene slami in detelji. Vzrok temu je zelo malo povpraševanje.

— Golega invalida vlekel po cesti. Preteklo nedeljo zvečer se je pripetil v nekajstinski na Zrkovski cesti na Pobrežju razburil dogodek. Po splošnem pretepu je neki delavec do golega vlekel invalida Mihaela Lazarja, ga opasal s pasom ter ga sredi noči golega vlekel več sto metrov po cesti. Pri tem se je ubogi invalid občutno poškodoval. Iz obleke, ki jo je moral nositi v roki s seboj, pa je izgubil večjo vsoto denarja in uro.

— Stanovanjski urad mariborskega tedna. Kakor vsako leto, bo tudi za časa letošnjega Mariborskega tedna posloval poseben stanovanjski urad. Mariborsko javnost, ki ima za časa jubilejne prireditve na razpolago prosta stanovanja, obveščamo, da bo stanovanjski urad MT letos osredotočen na glavnem kolodvoru v tamkajšnji Putnikovi menjalnici. Prijave stanovanjskega izključno je imenovana poslovalnica Putnika na glavnem kolodvoru dnevno od pol 8. do 12. in od 14. do 18. ure.

Sokolstvo

Lepa sokolska prireditev na Jesenicah

V nedeljo je sokolsko društvo na Jesenicah priredilo svoj vsakoletni telovadni nastop. Že več tednov je vladala na sokolskem telovadišču izredna živahnost, ki je jasno pričala, da se jeseniški Sokoli zavedajo svoje težke naloge in se za nastop temeljito pripravljajo. Toda v nasprotju z dosežanimi uspehi, ki so jih pokazali v preteklem obdobju, je bil v nedeljo nastop nekoliko slabši. Vse to je bilo posledica hudih udarcev, ker so prvi morali utrpeti gmošno škodo, drugi pa tudi niso mogli vsega naštetih pravnih pokazati občinstvu, kakor so želeli.

Prireditve se je v nekoliko skrajni obliki vršila v prostorih Sokolskega doma. Posamezni oddelki so v zmanjšani številni nastopali na odru. Vsi so čisto izpolnili svoje naloge, vaje so šle gladko in precizno, za kar zaslužijo vse pohvale. Prireditve je bila sicer nekoliko okrnjena, a zato je listo, kar smo videli, bilo naravnost izkristalizirano. Posebno dobro so se odrezali člani, z našim olimpijem pristopom na čelu, ki so nam pokazali krasne vaje na orodju. Dvorana je bila nabito polna hvaležnega občinstva, ki je vse nastopajoče nagradilo z obilnim aplavzom. Prireditve sta vodila br. Sušnik in Gorup ter sestra Lapajetova. Vse priznanje jim gre za njihovo trud. Sodelovala je med nastopom jeseniška sokolska godba na pihala pod vodstvom br. Kleča. Telovadnemu nastopu je sledila prišrna zabava, ki je trajala pozno v noč.

Vestnik sokolskih žup Celje in Kranj

Pojačati sokolsko bratstvo na praktični osnovi je gotovo tudi zdrav smotir bratov in sester, ki jih vežejo medsebojno isti pogledi na fizično-vzgojno, prostovolno, narodno in državno življenje. Zbližanje posameznih žup ustvarja nove vezi, ki lahko pričakujejo od njih najlepših, res pozitivnih uspehov. V tem pogledu sta krepko na delu župi Celje in Kranj, ki izdajata za svoje članstvo in prijatelje sokolskega posebnosti »Vestnik« pod uredništvom br. Čepina Franja iz Celja. Mesečnik, ki stane 20 Din letno, je posvetil svojo zadnjo številko letu v Škofji Loki. Uvodnoda prinaša sliko Nj. Vel. kraja Petra II. potem pa sledi podrobne in vzpodbudne besede župnega staroste br. Spicarija, ki pravi, da so naši taki, da zahtevajo od nas poguma, vedrih lic in tesne strnjivosti! Nekaj zgodovinskih prispevkov o sokolskem Sokolu je napisal br. Vojteh Debeljak, isti pisec razpravlja tudi o novem sokolskem telovadišču, ki je po svoji vzorni ureditvi presenetil vse posestnike proleval, nato pa piše br. Ljudevit Horvat o župnih tekmah v Kranju. Tekem se je udeležilo 271 tekmovalcev, znatno pa je, da je moral članek okretati sodnike, ki so bili manj točni, nego tekmovalci. Vsi tekmovalci so bili na svojih mestih, trije sodniki so pa manjkali. Ta pojav bo seveda moral v bodoče brez-pogojno izginiti, ker se vzgaja tudi od spo-

bil obsojen na 28 dni nepogojnega strogega zapor.

— Kolo v gozdu. Neki delavec je v Betnavskem gozdu našel dobro ohranjeno možkolo svid. šte. 30506, ki izvira iz kočevskega sresa. Kolo je bilo najbrže ukraden.

— Cene senu padajo. Na zadnjem senem trgu je bilo opaziti rapidno padanje cen. Dočim so prej prodajali sladko seno po 35 do 40 Din meterski stot, mu je sedaj cena 25 do 30 Din. Prav tako je občutena tudi padec cene slami in detelji. Vzrok temu je zelo malo povpraševanje.

— Golega invalida vlekel po cesti. Preteklo nedeljo zvečer se je pripetil v nekajstinski na Zrkovski cesti na Pobrežju razburil dogodek. Po splošnem pretepu je neki delavec do golega vlekel invalida Mihaela Lazarja, ga opasal s pasom ter ga sredi noči golega vlekel več sto metrov po cesti. Pri tem se je ubogi invalid občutno poškodoval. Iz obleke, ki jo je moral nositi v roki s seboj, pa je izgubil večjo vsoto denarja in uro.

— Stanovanjski urad mariborskega tedna. Kakor vsako leto, bo tudi za časa letošnjega Mariborskega tedna posloval poseben stanovanjski urad. Mariborsko javnost, ki ima za časa jubilejne prireditve na razpolago prosta stanovanja, obveščamo, da bo stanovanjski urad MT letos osredotočen na glavnem kolodvoru v tamkajšnji Putnikovi menjalnici. Prijave stanovanjskega izključno je imenovana poslovalnica Putnika na glavnem kolodvoru dnevno od pol 8. do 12. in od 14. do 18. ure.

daj navzgor in ne samo narobe. Potrebno bi bilo, da se tekem udeležujejo vse župne jedinice! Sokolstvo ni samo za parado, o sokolstvu se zahtevajo tudi žrtve in delo. Moli ee, kder meni, da je sokolekim zantevam ugodi, če je prevzel to ali ono funkcijo. Kdor svoje dolžnosti ne izpolnjuje, je bolje, da se čim prej umakne s svojega položaja.

Po teh, res potrebnih in umestnih izjavah piše »Vestnik« o zletu sokolske župe v Celju. Br. Franjo Čepin je lepo opisal elavje celjskih Sokolov, ki je doživelo svoj višek v telovadi. Vzgojno je vplivalo dejstvo, da se niso tožile alkoholne pijače. Župni prednjak br. France Rakar piše o naraščajočih dnevi v Subotici, potem pa sledi objave župe Kranj. Poročila o nastopu Sokolskega društva na Bledu je prav izbrano, prav tako tudi ono o razvilu naraščajočega prapora v Trzinu. »Vestnik« poroča tudi o pevskem sokolskem zboru iz Radovljice, nato pa je pojasnil načrt uslanovitve sokolske zadruge v župi Kranj. »Vestnik« vabi k reviji naših misli, radosti in bratstvu 9. avgusta v Strazišču, potem pa manjša poročila in vesti iz župe Celje. Celotna, lepo zaokrožena številka »Vestnik«, tiskanega na belim, ličnem papirju in o običajnem revijskem formatu, služi za zgled, kako se more tudi s strani služiti interesom sokolstva. Naročanje »Vestnik« toplo priporočamo.

Nastop viškega Sokola

Ker je nedeljsko neurje preprečilo javni telovadni nastop, je uprava društva sklenila, da bo nastop z istim sporedom v nedeljo 19. t. m. na letnem telovadišču na Glincah. Priprani smo, da bo sokolsko članstvo in cenjeno občinstvo v nedeljo v velikem številu poslovalo naš nastop in tako javno pokazalo, da je bilo veselje naših nespornikov v nedeljo preuranjeno. Vsi telovadni oddelki se marljivo vežbajo, da lo nedeljski nastop res lep. Priprave so končane, urejeno je telovadišče, postavljeni pavilioni in plešči. Izredno bogat srečolov pa bo nudil vsem iskalecem ereče obilo zadovoljstva.

Vsa sokolska društva iz Ljubljane in okolice vatimo, da se našega nastopa udeležijo v velikem številu in v slavnostnih krojih. Vsi bratje, ki se nameravajo nastopa udeležiti v kroju, naj bodo v nedeljo ob 15.30 v Sokolskem domu na Viču, odkoder bo skupen odhod na telovadišče k prvi točki sporeda »Poždrav državnim zastavi«. Pri javni telovadbi bodo nastopili vse telovadni oddelki s prostimi vajami in na orodju. Sodelovala bo naša poštvovalna godba Sokola I Tabor, ki bo igrala tudi pri zabavnem delu prireditve.

Ponovno vabimo vse sokolske jedinice, da poslojijo naš telovadni nastop in tako z nami manifestirajo za Tyršovo sokolsko misel. V nedeljo vai na Vič in na veselo evjenje. Nastop bo ob vsakem vremenu! Zdravo!

V OGNJU GOVORA

... in lahko vas zagotovim, da bo samo moja zasluga, če obogati vaš muzej za novo lobanjo idiota.

Zobni kamen — velika nevarnost!

Zoper to pomaga

SARGOV

KALODONT

PROTI ZOBNEMU KAMNU

DOMAČI IZDELEK

Iz Trbovelj

— Tržni dan. Na tukajšnjem tržnem prostoru je bilo danes živahno, kakor že dolgo ne. Bil je plačilni dan in ob takih dneh prinesejo kmetice na trg vse, kar količkar upajo prodati. Celo nekaj vznikov iz Bizelskega in Savinjske doline je pripeljalo svoje pridelke na trg. Neki kmet iz Bizelskega je pripeljal na trg tudi nekaj prašičev, ki jih je ponujal po 450 Din. Bil so stari okrog 10 tednov in lepe velike pasme. Zato se jih je že v prvih dopoldanskih urah znebil. Nekaj voz je bilo tudi novega krompirja, ki so ga prodajali po 1 Din kg. Največ pa je bilo seveda sadja. Kmetje z Dolenjskega so ga pripeljali cele zaboje, predvsem zgodnih hrusk, ki pa niso posebej šle v denar, ker imajo naši ljudje sadje še za luksuz spričo krize, ki jih tare. Prodajali so hruške po Din 3.—, 4.— za kg, isto ceno so imela tudi zgodnja jabolka, ki jih je bilo tudi precej na trgu. Ostalo zgodno sadje pa je bilo dražje. Česenj danes ne ni bilo več. Zato pa so prišle na trg že prve breskve, ki so jih prodajali po Din 4.—, slive po Din 3.50 do 4.—, marelice po Din 6.—. Mnogo je bilo na trgu tudi kumar, ki stanejo Din 3.—, nova čebula tudi po Din 3.— paradižniki po Din 5.—, fižol v stroju po Din 3.50 do 4.—, grah izluščen merica po Din 1.—, buče po Din 3.— komad, novo zelje pa po Din 1.50 kg. Jajca imajo staro ceno in sicer po 15 do 16 za kovača, pravtako surovo maslo, smetana, sir in drugi mlečni pridelki. Pravtako se ni pocenila odnosno podražila kuretnina.

— Požar. Snoci okrog 10. ure je pričelo nenadoma goreti pod Kurjovasjo. Tam je nekaj barak, v katerih redijo svinje nekateri nameščenci. Ena izmed teh barak odnosno svinjakov je pričela goreti. Ogenj sta opazila dva paznika, ki sta odhajala v službo. Opozorila sta ljudi, ki so takoj alarmirali rudniške gasilce in tudi lastnike barak. Svinje, ki so jih komaj spravili iz gorečega svinjaka, so bile od dima in vročine že močno omanljene. Gasilci so ogenj že okrog 11. ure pogasili, tako da ni bilo več nevarnosti za okolice.

— Prekinitev toka. Falska elektrarna bo v nedeljo med 7.30 in 14. ure prekinila električni tok radi nujnih popravil na vodu. V tem času bo tukajšnje vode napajala lastna elektrarna.

— Dve najlepši trgovski stavbi v Trbovljah bosta kmalu dogotovljeni in to trgovina g. Paša, ki je dogradil res impozantno stavbo, ki bo mnogo dvignila lepoto okolice Globuška in podaljšana trovska hiša g. Radeja v Petelinovivasi, ki bo nedvomno s prizidavo postala največja trgovska hiša v Trbovljah.

SPORT

— motoklub »Ilirijec« v Ljubljani opozarja tekmovalce za ocenjevalno vožnjo Ljubljana-Kranj-Trzin-Sv. Ana-Ljubelj, ki se vrši dne 19. t. m., da je zaključek prijav v petek dne 17. t. m. ob 3. ure popoldne. Tekmovalci se oddolno opozarjajo, da se da poznejše prijave ne bo moglo ozirati, to pa iz razloga, ker se morajo startne liste dostaviti že v petek na Ljubelj. Razpis se tudi v toliko izpremeni, da bo za zadnjo etap (5 km) veljal predpis brzine kakor v prvih dveh etapah. V slučaju nezadostnih prijav do petka 3. ure popoldne, se bo ocenjevalna vožnja preložila. Prijave sprejema tajništvo M. K. »Ilirijec«, Miklošičeva c. 15. interurb. telef. št. 20—66.

— SK Svoboda. Danes ob 17 naprej trening in članski sestanek v garderobi. Ob 19.30 seja odbora, zberemo se na igrišču. V slučaju dežja v Delavski zbornici.

MALI OGLASI

osreda 0.50 para, davak Din 2.— osreda 1 Din, davak 3 Din.
Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti
manko — Popustov na male oglasne ne priznamo.

RAZNO

osreda 50 par, davak 2.— Din
Najmanjši omek 5 Din

KLISEJE

Jugografika
Ljubljana

RAZGLEDNICE AEROPLANA,
ki se je ponesrečil, dobiti pri
»Fototehnik«, Prešernova 9,
2044

PRODAM

osreda 50 par, davak 2.— Din
Najmanjši omek 5 Din

BUKOV ODPADKI
suhi, kratko žagani, sopel na
razpolago, Ivan Šiška tovarna
parkov, Metelkova 4, tel. 32—
64, 2028

LANKA LETNA OBLACILA
bureti, kača, lister itd. v odlični
tudičavi o nabavite najceneje
pri Preserje Sv. Petra c. 14
a. R.

POSETITE

JUBILEJNI

»V. MARIBORSKI TEDEN«

1. DO 9. AVGUSTA 1936

Pod pokroviteljstvom Nj. Kr. Vln. kraljeviča Andreja.
50% popust na železnice od 30. julija do 11. avgusta 1936.
Revija gospodarstva, industrije, obrti, trgovine, kmetijstva
in kulture. Veliki kongresi in številne razstave ter koncerti.
Veselični park.

MARIBORSKI OTOK IN ZELENKO POHORJE VAS VABITA

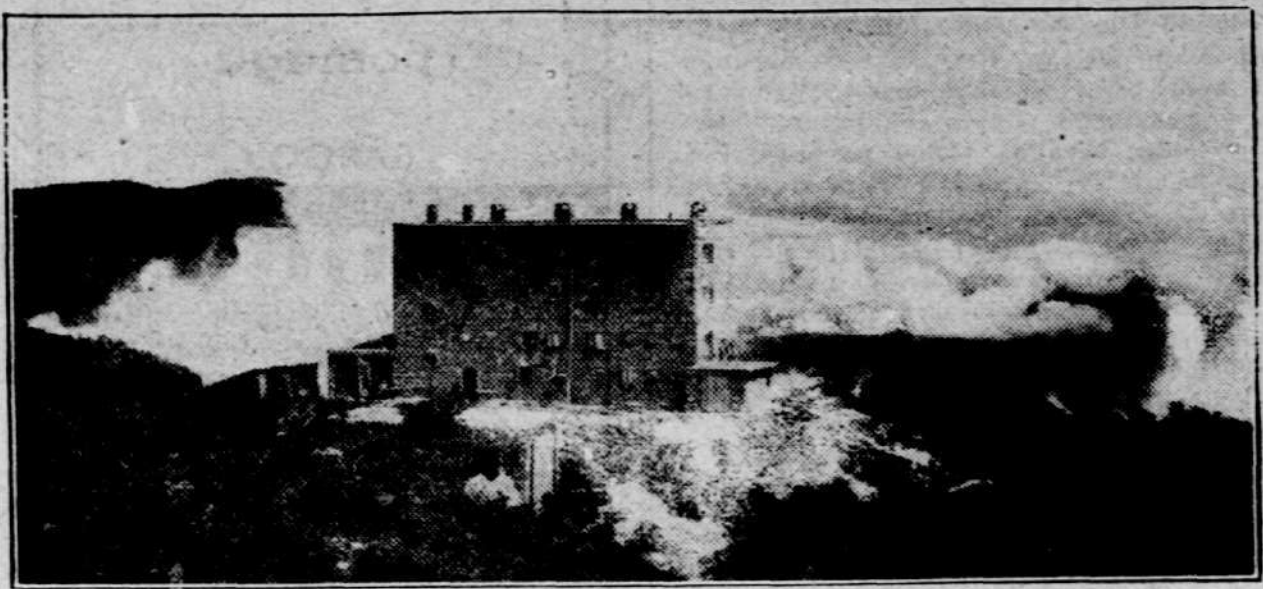
Makulturni papir

preda

uprava »Slovenskega Naroda«, Ljubljana, Knaflijeva ulica šte. 5

Naša prva smučarska trdnjava v planinah

Je novi dom SPD na Komni, ki bo v nedeljo svečano odprt

Ljubljana, 16. julija. Kar nekam prehitro in skrivaj so ga dogradili. Stab naših planincev se je pomladil in odkar je mlad, tudi mladostno dela. Nije preveč ali pa sploh nič ne govori, ro-kave zavija, kjer je treba prijeti za delo, v roke pljune in že je nov uspeh tu. Nobe-nih omahljivcev ni v njem, sami pogumni in požrtvovalni moške z ravno potjo in jasnim ciljem pred seboj. Čim manj se kje go-vori, tem več se dela. To vidimo zlasti v vodstvu SPD, kjer je zavladal nov duh in od koder je zdrav planinski zrak odpihal vse malodušje.

Kakor so tiho in skromno delali, tako ti-ho in skromno tudi pripovedujejo, da bo v nedeljo slovesna otvoritev novega planin-skega doma na Komni. Ljudje so pa le ra-dovedni, kako je prišlo do graditve novega doma, kje stoji, kakšen je, kdo ga je zgra-dil, koliko so znašali stroški in še vse dru-go bi radi vedeli, saj veste, kako je z rado-vedneži. Pa smo stopili k prijaznemu pred-seđniku SPD dr. Jožetu Pretnarju in ga

povprašali po tem in onem. Široko se je nasmejal in kar nekam nerodno mu je bi-lo, češ, da je ta pozornost odveč, saj pla-ninci v svoji čisti ljubezni do planin niko-li ne delajo za hvalo in slavo, temveč edi-no le za svoje planine, za njihove prijate-lje, da bi jih bilo čim več.

Kako in zakaj je bila sprožena misel zgraditi planinski dom na Komni?

— SPD je imelo po vojni polne roke de-la s popraviljem in razširjanjem planin-skih koč. Že pred petimi leti smo spoznali, da bo treba na eni strani popraviti celo vr-sto starih planinskih koč, na drugi strani smo pa videli, kako delajo razni klubi na tem polju, toda brez pravega sistema. Mi smo se pa odločili za sistem, saj more edi-no le sistematično delo obroditi trajne sa-dove. SPD vidi v našem planinstvu še mn-go vrzeli, ki jih bo treba zapolniti. Ena največjih vrzeli je bila ona v Triglavskem pogorju in na sosednjih planinah, kjer ni-mo imeli sklenjene verige planinskih po-stopank, kar se je zlasti poznalo pozimi. V načrtu imamo seveda še druga dela, toda zaenkrat smo zasidli lopate tu in pred se-boj imamo že lep uspeh našega prizadeva-nja. Na Veliki planini bo treba čim prej po-staviti velik, moderno urejen planinski dom, enaki domovi so nam pa potrebni še na drugih naših planinah.

Naše prizadevanje gre za tem, da na eni strani likvidiramo staro, na drugi pa izgradimo novo. Poletnim potrebam je v glavnem pri nas v planinah zaščeno, zimskim pa še daleč ne. To spoznanje je rodilo misel zgraditi na Komni planinski dom, namenjen v prvi vrsti planinskim

smučarjem. Njim se odpira s tem široko polje radosti in užitkov, saj bodo imeli od-slej na razpolago celo verigo lepih planin-skih postojank tam, kjer sneg zelo zgodaj zapade in zelo dolgo leži. A to je vsakemu smučarju največji ideal, saj smo zaradi zemljepisne lege sicer v smučanju močno prikrajšani.

Kako se je dom na Komni gradil?

— Gradil se je s kumulativnim delom. Gradbeni odsek SPD je dal potrebne dispo-zicije, po katerih je napravil idejni osnutek za dom arhitekt g. Kos. Pozneje je t. l. na-črt proučen in predan še v gradbenem odseku, ki je opravil tudi vse glavno delo na podrobnih načrtih in proračunih. Po tehtnem predvaru je načrte odobril konč-no še odbor. Odločitev, da se na sedanjem mestu zgradi nov, najmodernejši planinski dom je padla lani o veliki noči, a prve lo-pate in krampi so zapeli zadnje dni julija, potem ko je moral osrednji odbor v teku dveh mesecev premagati še velike težkoče in ovire glede najetja posojila in pridobitve stavbišča. Dom je bil dograjen torej v pi-čem letu. Poslopje samo je bilo pod stre-ho v štirih mesecih. Vsa tehnična dela so bila izvršena v gradbenem odseku SPD, ki mu predseduje naš neumorni inž. Nace Perko. Gradbeni dela so bila v rokah gra-dbenega podjetja Plemelj z Bleda, a stavbno vodstvo je imel g. ing. Kobe. Dom je zgra-zen zelo solidno, vse delo je šlo leno po na-črtu, četudi se je bil treba boriti z jako neugodnimi vremenskimi prilikami, zlasti lani v novembru in letos spomladi.

Kako je novi dom urejen in opre-mljen?

— Dom stoji 1.250 m nad morsk gladino na robu prostrane Komne, ob vznožju mogočnega Bogatina. Očarljiv je, razgled iz njega doli na prekrasno Bohinjsko dol-i-no z jezerom, pa na naš gorske velike Peršice, Tičarico, Triglav in Bogatinsko skupino tja do Črne prsti in proti vzhodu na greben Karavank. Dom ima seveda cen-tralno kurjavo, tekočo vodo in lastno elek-triko. Sob ima v drugem in tretjem nad-stropju 24 in sicer 4 po eno, 12 po 2 in 8 po 4 postelje, poleg tega pa dve moški in eno žensko skupno spalnico z 18 postelja-mi v pritličju. Na hodnikih in deloma tudi v spalnicah bo gostom na razpolago tekoča topla in mrzla voda, v domu sta pa tudi dve kopalnici. V veliki jedilnici, ki s kuhin-jio in točilnico zavzema celo prvo nad-stropje ter v pritlični pivnici je prostora za 120 oseb. Nekaj posebnega je razgled iz novega doma, zlasti na Bohinjsko jezero. Dom bo oskrbovan vse leto, v njem se bo-do dobro počutili vsi prijatelji planin in na-ših naravnih lepot, ker bo društvo strogo pazilo, da bo ta postojanka res udoben dom planincev. Pozimi se bodo radi ustav-ljali v njem smučarji, tudi oni, ki ostanejo v planinah več dni, poleti bo pa sprejemal pod svojo gostoljubno streho izletnike in planince, ki hočejo preživeti del svojih po-čitnic na svežem, zdravem gorskem zraku.

Kako je pa z dostopom?

— Dom na Komni je lahko dostopen od vseh strani. Od okrepčevališča pri Savici imaš pešni dve uri, če pa stopiš po bližnji in če si krepak v nogah, rabiš le dobro poldrugo uro. Od hotela »Zlatorog« imaš tri ure, od kočice pri Triglavskih jezerih dve in pol, od Skalaškega doma na Voglu pa dobre štiri ure.

Dejati ste, gospod predsednik, da ima novi dom tekočo vodo in lastno elektriko. Kako ste pa to uredili?

— Zaenkrat smo si morali pomagati z deževnico, ki se pa seveda dobro filtrira in ker se zbira visoko v planinah je zelo do-bra tako, da ni skoraj nobene razlike, med njo in studenčnico. Preracunana je uporaba množina 50 litrov na dan in osebo. Upa-

pamo pa, da se nam bo kmalu posrečilo za-jeti studenec, ki izvira kakih 10 minut pod domom. Potem bo tudi to vprašanje reše-no na najzadovoljivejši način. Z elektriko smo si pa pomagali sami s tem, da smo zgradili malo lastno elekarno na motorni pogon. Elektriko smo se bali napeljati iz doline, ker bi bilo to dosti dražje.

Kako je pa s stroški, gospod predsed-nik?

— Da, stroški so povsod glavno, saj se su-čejo vsi naši problemi okrog denarja. Pov-sod ga nam primanjkuje in tu tiči glavni vzrok, da so se jele žile našega gos-podarskega organizma sušiti. No, premagati smo tudi to glavno oviro in upamo, da na-ta rana ne bo preveč skelela, temveč da se bo v doglednem času zacelila. Stroški za zgradbo in vse instalacije so znašali okrog 600.000 Din, inventar bo pa veljal okrog 250.000 Din. Skupni stroški bodo torej znašali nekaj nad 800.000. A če pogledate dom že od Bohinjskega jezera, se boste prapri-čali, da nam bo res v ponos in da smo go-spodarili pri gradnji vseokoli preudarno. Pozabil sem še omeniti, da ima dom poseb-no shrambo za smuči in za sušenje oblek, a vse prvo nadstropje je ena sama velika dvorana, kar je zlasti važno za smučarje. Sobna oprema je urejena tako, da ustreza

higienskim zahtevam, je udobna in doma-ča, kar bo važno zlasti za daljše bivanje in potrebno za dober počitek utrujenega turistu. Ker smo že pri smučarjih, naj še omenim, da bodo imeli odsej na razpolago klesna smučališča na kilometre daleč z vi-šinskimi razlikami do 600 m in brez nevar-nosti plazov, vmes pa na primernih razda-ljah lepe, moderno urejene postojanke v smeri proti Triglavu in proti Črni prsti.

A kakšna je bila vodilna misel zgra-ditve doma na Komni?

— Na to umestno vprašanje hočem od-govoriti kratko tole: Vodila nas je misel postaviti prvo našo planinsko smučarsko trdnjavo v gorah. Imamo že lepe smučar-ske domove v nižinah, na visokih planinah ga pa še nismo imeli, a zdaj smo ga dobili. Tako smo zaključili razgovor s predse-dnikom SPD in se mu zahvalili za prijaznost z obljubo, da Lomo opozorili prijatelje pla-nin, naj pohite v nedeljo k svečani otvori-tvi naše prve smučarske trdnjave v plani-nah. Tam bodo videli, da je v našo novo planinsko postojanko investiran denar do-bro naložen in da je obrodil trud njenih idejnih očetov z graditelji vred zelo lepe sadove. Novi dom naj pricvita v slavo na-ših planin in zadoščenje tistim, ki so ga zgradili.

Mrličje je deval v krste

pa je dobil malarijo — Eksekutorja pa je nagnal z vilami

Ljubljana, 16. julija. Bajtar Janez z Gorenjskega je pridral pred sodnika s palico. Tako zanimivega človeka že dolgo ni bilo v senatni dvor. V obraz je ves poraščen, njegovi dolgi las-je so razmršeni, že osivela brada in brki mu zakrivajo obraz. Videli smo le njegov ozek in fin nos ter njegove močno udrt, majhne vodene, svetle oči. Bil je ves za-ne-maren. Spomnil nas je na tipe, kakršne srečamo v ruskih romanih. Sploh je bilo ne-kaj rasputinskega na njem.

ALI STE PRI PRAVI PAMETI,

ali ne, ga vpraša sodnik. Zli se, da samo iz koriste svoje bolezen, kadar vam to prav pride.

— Oh ne, gospod sodnik, imam malari-jo. Dobil sem jo med vojno v ljubljanski mrtvašnici.

V obtožnici, ki jo je sodnik prebral, stoji, da se je Janez postavil pred svoj hlev z vi-lami, ko je prišel eksekutor in le-tega ustra-hoval, da ni mogel zarubiti njegovega ži-vinčeta. Prav pošteno je Janez nabil mola-za, ki je izvrševal svojo uradno dolžnost.

Sodnik: No, zakaj ste ga z vilami zadr-žali?

Obtoženec: Gospod, bil sem ves omoti-čen, saj prav nič ne vem, kaj sem delal in kaj sem govoril. Kadar me prime, ne vem, kaj delam. Prej to noč sem bil zopet bolan, spati nisem mogel in sem taval vsa noč po gmajni. Priče lahko povedo, da nisem pri-pameti, kadar me prime. Sodnik: Priče pra-vijo tudi, da ste zelo pametni in prebrisani! Obtoženec: Kako morejo kaj takega re-či!

VI PA MRLIČJE REŽETE,

je dejal sodnik priči g. L., ki se je predsta-vil za uslužbenca v prosekuri ljubljanske bolnice. Tudi če je treba, je odgovorila pri-

ča, naker se je razmahnila in pripovedova-la o strahotah, ki so se dogajale med voj-no v mrtvašnici.

Poznate obtoženca?

Seveda ga poznam, med vojno mi je bil dodeljen v mrtvašnico kot sanitelj. Bil je dober pomočnik, kadar je bil pri sebi, kadar je pa dobil napad, ni bil za rabo. Bil je namreč božjasten. Nekaj mesecev so ga imeli tudi na opazovalnici. Kar skupaj je padel, kadar je dobil napad. Čisto stamiše je bil. Tudi je kričal in razbijal.

Kako pa veste, da je bil božjasten?

— Če jaz ne bom vedel, gospod sodnik...

S TREMI PRSTI LAHKO POTRDIR,

je nadaljevala priča, da ni bil pri pravi pa-meti. Kar mogoče je, da je v mrtvašnici dobil malarijo. Kaj pa mislite, to ni bilo kar tako. To so bili strapani. Nekega dne smo imeli 72 mrličev. Janez jih je v trgu de-val. Med njimi so bili taki, ki so bili oku-ženi z nalezljivimi boleznimi. Tudi malari-jo so bili, po kolero, drisko in koze so imeli. To so bili strapani, pa samo trije mandelj-ki smo morali vse opraviti. Čudno je, da tudi mene ni pobralo. Gospod sodnik, če bi ga ne ruknil tu pa tam kakšen ferkelj-ček, kje bi že bil.

Pozabili smo na Janeza, ki je ždel na za-tožni klopi. Zgovorno priče smo vsi poslušali, strmeli smo in se smejali njeni krep-ki ljubljanski govorici. Sam sodnik, ki na-vadno takoj prekine pričo, ki zaide na stranota, in to store skoro vse priče, ker je njim vse kaj drugega važno, kakor pa sodniku, je to pot prislubnil in pustil hudo preizkušenež moškarija, ki je vso vojno preživel med najbolj bednimi žrtvami vojne — v mrtvašnici, da se je izgovoril. Janez je bil pa onoročen, s pripombo, da ga "hodo pošteno zasili če se bo kdaj izkazalo, da se le neumnega dela kadar mu to prija.

Neomožene Angležinje so manifestirale

175.000 Angležinj zahteva državno pokojnino že s 55. letom

Angležinje imajo mnogo smisla za orga-nizacijo. One znajo enako dobro organi-zirati pasje in mačje klube, kakor politične manifestacije. Vedo zelo dobro, da je edino v slogi moč in da če bi se ženske združile, bi lahko po vsem svetu dosegle to, kar za-htejajo. Oni dan je več tisoč neomoženih Angležinj manifestiralo zato, da bi jim dr-žava priznala pokojnino že s 55. letom.

Pokret, ki je sklical to manifestacijo, je čisto nov: začela ga je šele lani v aprilu trgovka Florence White iz Bradforda pri Londonu. Kakor večina samskih Angležinj, ki si morajo same služiti vsakdanji kruh, tudi ona ni zakrknjena in bojevitna stara de-vica, temveč prikupljiva samsca srednjih let, drobna čmoloka, je ogovarjal mimi-rodne in šaljivo napil maskiranim dekletom, hitečim mimo s svojimi kava-lirji.

Hej! — je zaklical, — dražestna Španka v mantili... Dekle, užeš me, poljubljaj ti tvoje noge in pogrežam se v tvoje črne oči... He!... Ali hočeš vedeti, odkod prihajam?... Namenil sem se na božjo pot na Kythero. (Vene-ri posvečeni otok) Tja grem ob odpuš-ke... Pojdi z menoj, ti Benečanka

je mislila na to, da bi bile samske Angle-žinje glede državne pokojnine izenačene z vdovami.

Po sklepu parlamenta iz leta 1925 ima vsak neoporočen Anglež in Angležinja, ki ne zasluži na teden nad 2 funta in pol (v na-šem denarju nekaj nad 500 Din) od svoje-ga 65. leta pravico do državne pokojnine v znesku 120 Din tedensko, če je plačeval moški okrog 20, ženska pa okrog 15 Din. Omožena žena ima pravico do enake po-kojnine, ne da bi ji bilo treba plačevati pri-spevke. Če postane vdova in ima otroke, ima pravico do pokojnine in prispevka za otroke. Če nima otrok, dobiva pokojnino od svojega 55. leta. Teh vpokojenk je v An-gliji približno 700.000, med njimi mnogo takih, ki še niso izpolnile 30. leta. Nikoli niso vplačale niti heliča v tisto zavaroval-

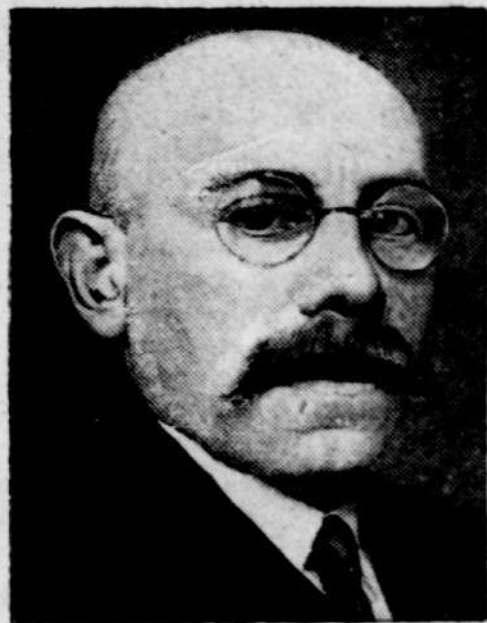
nico, kamor plačujejo neomožene redno prispevke.

V Angliji je neomoženih med 16. in 65. letom okrog 4.000.000, a takojšnjih kandi-dat za pokojnino okrog 175.000. In tako so se te kandidatke 26. junija napotile v London, iz nekaterih krajev celo s poseb-nimi vlaki manifestiraj za svoje pravice do pokojnine od 55. leta. Glavna govornica jih je nagovorila na zborovanju: »Tovarišice stare device, začnem zborovanje s prepeva-njem pesmi, zloženih nalašč za našo mani-festacijo.« Zborovalke so imele vse enake rože kot znak in židane volje so se dale fotografiti, pa tudi novinarjem so dajale radi volje vsa pojasnila.

Florence White je imela velik uspeh, ko je izjavila da mora ta organizacija neomo-ženim Angležinjam nadomestiti slovitega angleškega zakonskega moža. Zborovan-je se je udeležil tudi član parlamenta sir Pa-trick Hannon, ki je obljubil zborovalkam, da bo njihove želje in zahteve tolmačil v parlamentu. Po zborovanju so odšle zboro-valke židane volje in med prepevanjem pri-ložnostnih pesmi k skupnemu tradicionalne-mu angleškemu čaju ob petkih.

Nova ekspedicija v polarne kraje

Prof. R. L. Samojlov, bivši vodja ekspedicije na ledolomilu »Krasin«, vo-dja zdaj novo ekspedicijo na ledolomcu »Sadko« v neraziskane vzhodne krajine Arktike. O svoji novi ekspediciji piše v moskovski »Pravdi«.

»Lani je krenil iz Arhangelska proti severu ledolomilec »Sadko«, da bi raziskal še neznane kraje zapadne Arktide na v-sokih širinah. Letos krenemo v vzhodni del, v prvi vrsti k de Longovim otokom. Na enem teh otokov bo ustanovljena po-larna stanica z oddajno postajo, najsever-nejšo na azijski celini. Tu bo izkrcan od-delek polarnikov z vodjo Minejevim, ki je bil odlikovan za zasluge kot raziskova-lec polarnih krajev. Ena naloga ekspedi-cije je iskanje problematične Sannikove zemlje, ki leži morda severno od otoka Kotelnega. Če najdemo to zemljo, ustanovimo na nji polarno stanico.

Od de Longovih otokov krene ledolomi-lec proti severovzhodu k takozvanemu »odseku nedostopnosti«. Tja ni prodira še nobena ladja, niti letalo. In baš tja so obrnjene naše misli. Morda naletimo na nove otoke. Ko prispemo čim dalje na se-verovzhod, se obrnemo proti zapadu k Severni zemlji. Glavna naloga naše eks-pedicije je pa ugotoviti, ali je možna se-vernejša varijanta Severne morske poti. Veliko pozornost bomo posvečali biologiji morskega dna, pojavom zemeljskega ma-gnetizma in privlačnosti zemlje. V delo krog našega znanstvenega dela pa spada še mnogo geofizičnih problemov, tako atmosferska elektrika, merjenje solnčnega izžarevanja, meteorologija in aerologija. Stanje ledu letos ne bo posebno ugodno. Če se nam ne bo posrečilo vrniti se v Arhangelsk po zapadni poti preko Karske-ga morja, krenemo na vzhod skozi Behrin-govo ožino. Preživeti ne bomo nameravali, vendar pa vzamemo s seboj za vsak slu-čaj živil in opreme za dve leti in pol.

PO POROKI

Vzela sta se in jo mahnila na zenitovanj-sko potovanje. Pred prvim hotelom oblije nevesto mrzel pot.

Rihard, srček moj, delaj vse tako, da ljudje ne bodo spoznali, da sva novopo-ročena. Mislijo morajo, da sva že dolgo poročena.

Z veseljem, dušica, kar izvoli vzeti te-le kovčge.

teufelove valčke.

V dolgih dvorednih so se ustavljale skupine žensk in moških v belih kostu-mih ter se živahno pomenkovale. Vsak prazen kočček so izrabili za ples. Vesela mešanica belih in škrlatnih barv, godba, zdaj zamolkla in mehka, zdaj doneča in poskočna, pestra zmes najrazličnejših oblik in barv, dober humor in vesela zabava vse družbe, skrivnostne maske iz belega ali temnordečega aksamita, modre ali rjave zenice, zroče skozi ni-hove luknjice, svileni šelest oblek neka-terih deklet, razkazujočih nalašč svoja gola ramena in roke, vse to je dražilo in razvnelo še klenjeje značaje, nego je bil Jakob. Vse njegove čustvene stru-ne so zapele. Z dušo in telesom je za-hrepenel po novih nasladih; pri tem se je pa prebujala v njem nekaj mehkega in toplega sladkega in grenkega kot pe-stra belordeča roža. Bilo je nestrpno pričakovanje Manje.

Ali pride Manja? Ali nai si razlaga besede, ki jih je mimogred- izgovorila na trgu Massena kot zančevanje, po-smeh ali obljubo? Pozornost, ki mu jo je posvečala med cvetlično bitko, bi utegnila biti plod njene vihravosti ali pa tudi dokaz, da se res hoče sestati z njim. Ali se za je spominjala Manja tako živo, kakor on nje?

André Theuriet.

Nevarna lepota

Roman

— Vi pojdete na reduto? je vprašal Jakob ves zbehan.

— Seveda in ti tudi, mar ne?

— Jaz?

— Zakaj pa ne? — se je začudil Le-chautre. — Mar se bojiš, da bi te uteg-nil kdo spoznati?

— Ta vrli mož se boji vsega. — Se je začel za njima porogljiv glas. — Ne hod-tja, tam bi prišel v slabo družbo.

Obrnila sta se in zagledala domno z rdečimi trakovi. Sukalo se je na petah. Komaj si je Jakob opomogel od silnega presenečenja, le drugi domno v modrem kostumu z belimi trakovi ogovorilo Le-chautra v angleščini:

— Is it you at last, Mania dear? ... Let us go away!

— To je ona! — je dejal Jakob Le-chautri.

— Kdo ona? — je vprašal Lechautre in ga debelo pogledal. — Kaj ti tudi, ci-gan grdi... Ni ti treba zardevati, saj smo na karnevalu. Terezijska tega ne bo

zvedela.

Ta čas sta odšli obe dami h kočiji, stoječi pri mostu. Sedli sta v njo in ko-čija je oddrdala.

Jakob je ves iz sebe zrl za njo, dokler ni zavila za vogal ulice Massena. Sram ga je bilo, da je Lechautre opazil, kako mu je šinila v glavo kri pri srečanju z damama. Premagoval se je, da bi se mu ne poznalo, kako je razočaran. Vede! je, da je Lechautre dober opazovalec in da gotovo ni ušlo njegovi pozornosti, kako važno vlogo igra ta zagonetni domno v njegovem življenju. Toda tisti hin je bil Lechautre izredno prizanesljiv. Tudi nje-ga je bil omanil karneval in tako ni zameril svoiemu tovarišu, da je podle-gel karnevalskemu čarom. Sicer je bil pa že vajen koketiranja z damami in slučaj-nih ljubavnih pustolovščin. Mislil je, da tudi pri drugih ljubeznih ne traja dolgo, temveč da zagori in ugasne kakor sla-ma.

Pomiri se vendar, saj ti ne uide... Ženska se nikoli ne izgubi. Stavim gla-vo, da jo boš srečal na reduti. Zdi pa odloživa kurt, da bova lahko mirno ve-čerjala, zvečer se pa vrževa v plesni vrtinec.

Vse je šlo tako, kakor je bil zasnoval Lechautre. Po večerji sta se vrnila v izposojevalnico in oblekla meniške oble-

ke, na katere sta si dala prišiti nekaj rdečih trakov. Ob desetih sta sedela pri kavci pod kolonado Kazina tako, da bi lahko videla prihajajoče maske. Kavar-ja je bila nabito polna. Mize so bile po-stavljene v dveh vrstah tja do vrat Ka-zina in prihajajoče maske so morale mi-mo dolge vrste gostov. Pri tem so od obeh strani padale pikre opazke in dovpti. Maske dobro namazanih jezikov so odgovarjale in tako je neprestano od-neval po kavarni smeh. Da bi se razbi-žal in tudi Jakob nekoliko razvedril, je naročil Lechautre steklenico šampanjca. Sam naslonen na stebel, prepasan z rdečim cingulom, na hrbtno črno pele-rino, okrašeno z rdečimi školkami, je imel nos rdeče pobarvan, brke pa posu-te z belim praškom, kakor veselji romar, če ga ima pošteno pod kapo. Z drhtečim in porogljivim glasom je ogovarjal mi-mo doče in šaljivo napil maskiranim dekletom, hitečim mimo s svojimi kava-lirji.

Hej! — je zaklical, — dražestna Španka v mantili... Dekle, užeš me, poljubljaj ti tvoje noge in pogrežam se v tvoje črne oči... He!... Ali hočeš vedeti, odkod prihajam?... Namenil sem se na božjo pot na Kythero. (Vene-ri posvečeni otok) Tja grem ob odpuš-ke... Pojdi z menoj, ti Benečanka

svetlih las, saj so tudi tebi potrebni. He, Marija!

Tri ali štiri ženske so se obrnile naem-krat in Lechautre je zaklical skozi zaprto dvan kakor skozi lovski rog:

— Pazi, tvoj mož je tu!

Jakob se je smehljil in kar ni se mogel načuditi, da more biti stari mojster še tako duhovit. Nemimo se je obračal na stolu in v strahu pogledoval dame, izstopajoče iz kočij.

Ali pride Mania na reduto in če se tam srečata, kaj ji poreče? Mislil, da bi o utegnil tam srečati, mu je stiskala srce. Strah ga je obšel in na svojem mestu ni mogel več ostati. Ura je bila enašt.

— Ali ne pođeva naprej? — je zaše-petal in potegnil Lechautra za rokav.

— Pa naj bo. — je pridržal Lechautre, opirajoč se na popotno palco s čuturo. Pojdiva oznanjat besedo božjo pogznom.

Krenila sta proti Casinu. Čim sta sto-plja v vežo, so veseli zvonki godbe še bolj razvneli Lechautra. Ves zmski vrt je bil razsvetljen z belimi in rdečimi lam-piončki. Motna svetloba je vplivala pri-jetno v temnem zelenju med cvetočimi grmčji kameti in širokimi palmami. Be-le in rdeče oble so se odražale v biserni gladini jezera sredi bujnega zelenja. V kiosku sredi vrta, kjer je viselo vse polno pisanih lučic, je igrala godba Wald-